

Tárnok Nagyközség Önkormányzatának Polgármestere

2461 Tárnok, Dózsa György út 150-152.

23-387-041

Tárnok Nagyközség Önkormányzatának
Képviselő-testülete

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2022. február 10-i ülésére

Tárgy: Tárnok Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata és lezárása, illetve új Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 2021. június 30-án módosult. A módosítás a 31. § (2) bekezdését oly mértékben módosította, hogy a program elkészítéséhez szükséges módszertani útmutatót ezen túl nem a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet szabályozza, hanem a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet. Ennek alapján a módszertani útmutató a Belügyminisztérium által átdolgozásra került. A módszertani útmutató alapján elkészült az új Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: HEP)

A program készítése során HEP Fórum jött létre, melyre a Képviselő-testület egyes tagjai, a házi felnőtt és gyermekorvosok, intézményvezetők, egyházi, helyi civil szervezetek képviselői, nemzetiségi önkormányzat elnöke, egyesületek elnökei 2022. január 17. napján 10:00 órai időponttal meghívást kaptak. A kiküldött anyaggal kapcsolatban két javaslat érkezett vissza, mely beépítésre került.

Továbbá felülvizsgálni szükséges a jelenleg érvényben lévő és a Képviselő-testület által a 128/2019. (XI. 28.) számú Önkormányzati határozattal elfogadott 2019-2024. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Jogsabályi kitekintés:

Az Ebktv. 31. § alapján:

„(1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. **A helyi esélyegyenlőségi programot az e törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni.** A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és a településfejlesztési terv antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a határozati javaslatokat fogadja el.

A határozati javaslatok elfogadásához a Mötv. alapján **egyszerű többség** szükséges.

HATÁROZATI JAVASLAT I.

Tárnok Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete, összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel, a 128/2019. (XI. 28.) számú önkormányzati határozattal elfogadott, 2019-2024. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát elvégezte és azt lezárta. A Képviselő-testület a felülvizsgálattal egyidejűleg új Helyi Esélyegyenlőségi Programot készített.

Határozatról értesítés kap:

- Polgármester
- Jegyzői Iroda, rajta keresztül a TEF mentora
- Irattár (rajta keresztül a HEP kihirdetése a helyben szokásos módon)

HATÁROZATI JAVASLAT II.

Tárnok Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete, összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel, a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja Tárnok Nagyközség Önkormányzata 2022-2027 Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

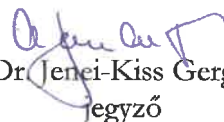
Határozatról értesítés kap:

- Polgármester
- Jegyzői Iroda, rajta keresztül a TEF mentora
- Irattár (rajta keresztül a HEP kihirdetése a helyben szokásos módon)

Tárnok, 2022. január 26.

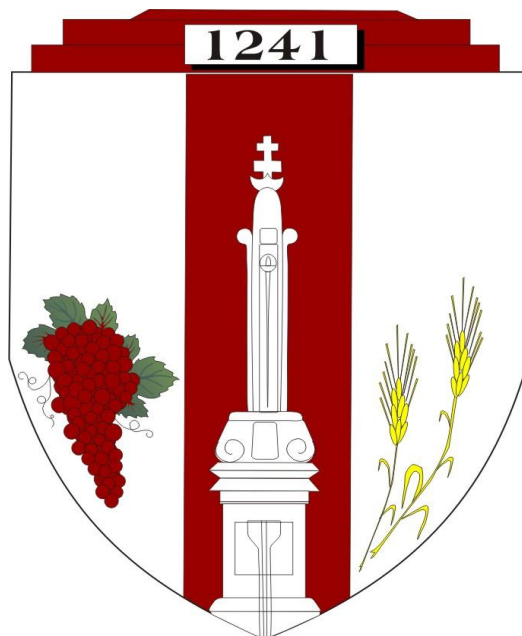

Dr. Lukács László
polgármester

Törvényességi felügyelet:

Dr. Jenei-Kiss Gergely
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Tárnok Nagyközség
Önkormányzata**

2022-2027.

Készítette: Beleznai Enikő

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	17
Célok	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	86
Jövőképünk	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
3. Megvalósítás	94
3.1 A megvalósítás előkészítése	94
3.2 A megvalósítás folyamata	94
3.3 Monitoring és visszacsatolás	98
3.4 Nyilvánosság	98
3.6 Érvényesülés, módosítás	100
4. Elfogadás módja és dátuma	101

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tárnok Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tárnok kül- és belterülete már az őskor óta folyamatosan lakott. A kitűnő természeti adottságok: a jó talaj, bővizű források és patakok letelepedésre csábították az embereket. A rézkorszakban és a bronzkorszakban már elég sűrűn lakott volt a környék.

Tárnok Pest megyében, a budapesti agglomeráció nyugati kapujában található. Budapesttől való távolsága mintegy 20 kilométer, a Dunába torkolló Benta-patak két partján található. Nyugat felől az M7-es autópálya, dél-kelet felől a 70-es főút határolja, észak-kelet felől pedig közvetlenül határos Érdel. Községi közlekedéssel egyrészt az 742-es és 743-as autóbuszokkal közelíthető meg, másrészt a Budapest–Székesfehérvár-vasútvonal azon vonataival, amelyek megállnak Tárnok vasútállomáson.

A nagyközség belterülete három nagyobb részre tagolódik (Ófalu, Újtelep, Liget).

A legrégebbi az Ófalu, központjában az orsósan kibővülő, széles főutcával. Az Újtelep 1921-ben keletkezett a Benta keleti partján, az újabb, Ligeti területet pedig 1930-ban parcellázták a Benta nyugati partján.

Tárnokon az utóbbi 20-25 évben jelentős változások következtek be, mind a lakosság lakhatási feltételeinek, mind életkörülményeinek tekintetében. Az egész országban végbement társadalmi változások Tárnok életében is tükröződnek. Az életkörülmények erősen polarizáltak, egyes rétegeknél nagymértékben romlanak, míg más rétegeknél javulnak, a középréteg nagyon szűk kört ölel fel. Ez a polarizáció a lakhatási feltételekben is megmutatkozik, sok szép és új családi ház épül, ugyanakkor sok régebbi ház is felújításra kerül.

Tárnok évek óta az ország központi régiójának dinamikusan fejlődő települése. Népessége az utóbbi húsz évben folyamatosan növekszik, a lakosság életkori szerkezete, iskolai végzettség

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

szerinti összetétele változik. Ez köszönhető Budapest agglomerációjában elfoglalt helyének, jó megközelíthetőségének, a fővároshoz való közelségének.

Sokan költöznek ide Budapestről, menekülve a nagyváros kényelmetlenségei elől. A lakosság számának növekedése alapvetően befolyásolja a jövő tervezésének szempontjait. A település fejlesztésének összhangban kell lennie ezekkel a változásokkal, ez azonban csak a népesedési tendenciák ismeretében tervezhető meg megfelelően.

Épített örökség

Tárnok első és legrégebbi emlékhelye a Rác kápolna.

Ez az elnevezés nem lehetett véletlen, hiszen a rácok Szent György napján érkeztek Tárnokra. Az 1720 után betelepült lakosok nemcsak az első templomuk helyét jelölték az emlékművel, hanem a rácok emlékét is megőrizték vele. Milyen nemes gesztus volt ez elődeinktől! Más nemzetiség megbecsülése és tisztelete árad belőle. (Részletek Dr. Gergely Istvánné 2003. szeptember – októberben a Tárnokhírben megjelent Szent György emlékmű című írásából – dőlt betűs részek)

A Szőlőhegy

A tárnokiak élete szoros szálakkal kötődött a Szőlőhegyhez és a pincékhez. Itt dolgoztak a hétköznapiakon, itt gyűltek össze hétvégeken és jeles ünnepeken. A családok legkedveltebb találkozóhelye volt, ahol minden korosztály megtalálta a maga szórakozását. A gyerekek virágot szedtek, pillangókat kergettek, sárkányt eregettek, a fiatalok harmonikaszóra ropták a táncot, az idősebbek borozgatás és falatozás közben megtárgyalták a falu eseményeit, és gyakran dalra is gyűjtöttek. Egyszóval, itt zajlott a társas élet tavasztól ősziig. A II. világháború idején, 1944. december elejétől 1945 februárjáig a bombabiztos pincék a lakosság kényszerű otthonai voltak. A kitermelt kövek helyén pincék tucatjai keletkeztek, számuk meghaladja a 350-et. Az első pincék az eredeti feliratok szerint a XIX. század utolsó harmadában születtek. A legszebb fekvésűekkel az Öreg-hegyen találkozunk, amelynek délnyugati oldalán 3 szintben sorakoznak a múlt több mint százéves emlékei. Télen, nyáron állandó hőmérséklet (10-12 Celsius fok) és páratartalom biztosítja a bennük tárolt borok jó eltarthatóságát. (Részletek Dr. Gergely Istvánné 2004. november – decemberben a Tárnokhírben megjelent Tárnoki kövek című írásából).

Ez a kötődés, élet napjainkban is meg van.

Nepomuki Szent János-szobor

A XVIII. század második felében állíttatta (minden bizonnyal) gróf Illésházy János, a település birtokosa. Műemléki védelem alatt áll.

(Forrás: https://tarnokinfo.hu/turizmus_menu/, Ábel András)

Kegyeleti park

A Fő utca, Marton utca és a Kissor találkozásánál fekvő Kegyeleti park kialakulása a XX. század első felére vezethető vissza. A Marton utcai iskola épülete előtt 1927-ben emelték az I. világháborús obeliszket. 1948-ban ez elé állították a ma már nem létező 1848-as centenáriumi emlékművet, majd a rendszerváltást követően helyezték el a ma is látható II. világháborús emléktáblákat, az 1956-os kopjafát, az 1848. március 15-i és a Trianon emlékműveket.

(Forrás: https://tarnokinfo.hu/turizmus_menu/, Ábel András)

Pincesor

Pár pince képekben. Bizonyíthatóan már a XVIII. század vége óta komoly szintű bortermelés folyik a területen. A pinceépítés helyi jellegzetes formája alakult ki, melynek szép emlékei találhatóak még az Öreghegyen és Zapánszkiban. Sajnos mára egyre kevesebben foglalkoznak szőlészettel és borászattal.

Természet, turizmus

Benta

A XIX. század közepéig lényegében a Benta-patak alkotta Tárnok község keleti, természetes határát a történelmi Berki nevű településsel (nem egyenlő a ma ismert Berkipusztával). A szabályozatlan Benta eredeti folyása ráadásul nem is úgy nézett ki, ahogy ma ismerjük. Az összevissza tekergő patakot 1853-ban szabályozták, ekkor a ma is ismert, mesterséges csatornába terelték. A körülötte lévő mocsaras területeket lecsapolták és művelésbe fogták. A rendszeres áradások és belvizek még a XX. században is sokszor okoztak problémát a közelében élőknek, de a legutóbb elvégzett mederrekonstrukciók miatt már nagyobb biztonságban érezhetik magukat az itt lakók. Napjainkban felbecsülhetetlen értéket jelent a főváros közvetlen közelében az a természetes élővilág, ami a patakban is közvetlen környezetében megfigyelhető. A töltéseken kialakított sétaútvonal és a rétek kellemes kikapcsolódást jelentenek a pihenni vágyóknak.

(Forrás: https://tarnokinfo.hu/turizmus_menu/, Ábel András)

Halastó

A halastó területén tőzegbányászat folyt az 1960-es években, a tó létrejöttét ennek köszönhetjük. Nem sokkal később jelentős horgászélet alakult ki, aminek támogatására alakították ki a közvetlen szomszédságban lévő Üdülőtelepet.

(Forrás: https://tarnokinfo.hu/turizmus_menu/, Ábel András)

Kőfejtő

A tárnoki kőbánya megnyitására vonatkozó pontosabb adatokkal nem rendelkezünk, de minden bizonnyal a sósúti kőbányák sikerei inspirálhatták a tárnoki földbirtokost. A XIX. században folyt a kitermelés, melynek eredményeképp mára egy hatalmas, több ezer négyzetméteres alapterületű, földalatti járatrendszer van a tárnoki Szőlőhegy gyomrában. Az újabb keletű Kőfejtő név széles körben vált ismertté az itt tartott rendezvények és filmforgatások miatt.
(Forrás: https://tarnokino.hu/turizmus_menu/, Ábel András)

Kultúra

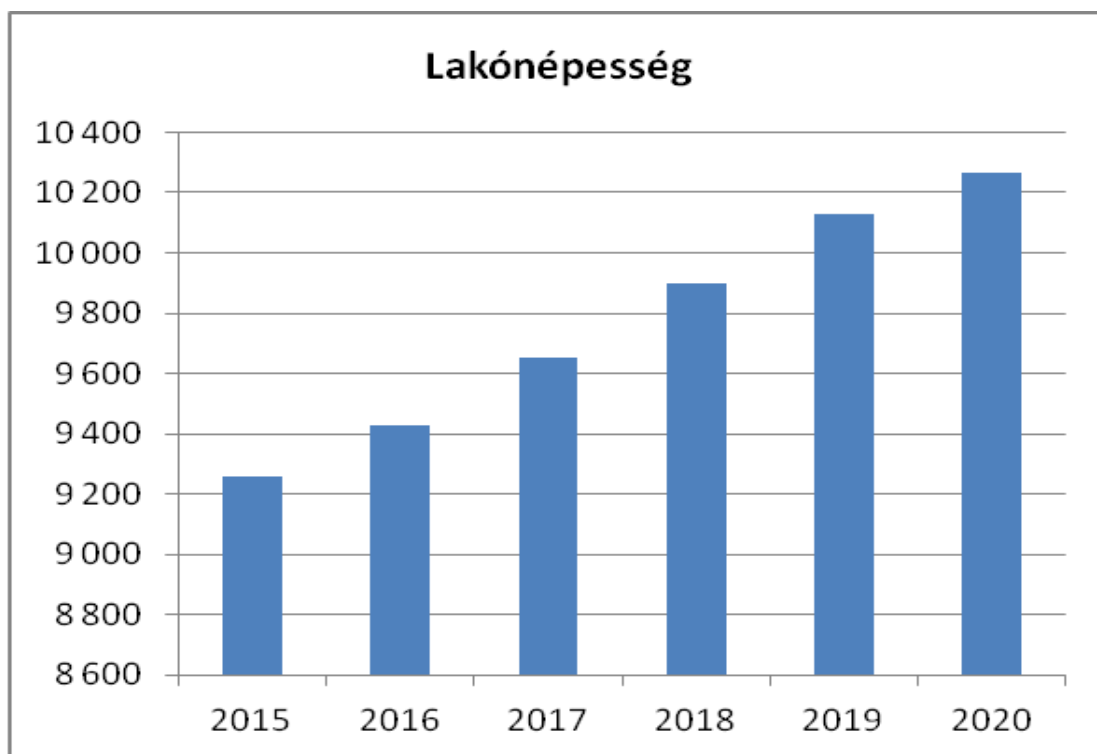
Heinrich Antal Ház és Könyvtár

Tárnokon a kulturális élet élénk és változatos, hiszen egész évben kiváló előadások várják a település lakosait és az ide látogató vendégeket. A Heinrich Antal Ház és Könyvtár ad otthont ezeknek a rendezvényeknek, melyek között megtalálható színházi előadások, könnyűzenei és komolyzenei koncertek, szabadtéri koncertek, klub-foglalkozások, ünnepi megemlékezések, díjátadó ünnepségek, könyvtári szolgáltatások.

Tárnok település lakosságszám alakulását és összetételét az alábbi táblázatok mutatják, amelyből jól látszik a folyamatos emelkedés.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	9 259	bázis év
2016	9 427	101,81%
2017	9 654	102,41%
2018	9 900	102,55%
2019	10 128	102,30%
2020	10 267	101,37%

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

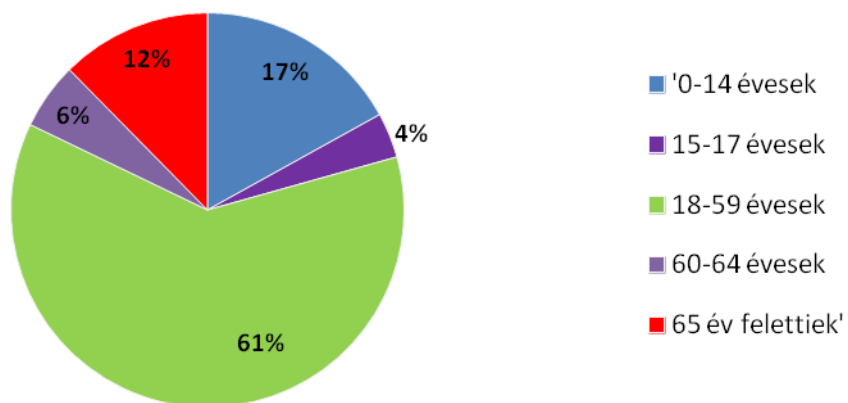

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

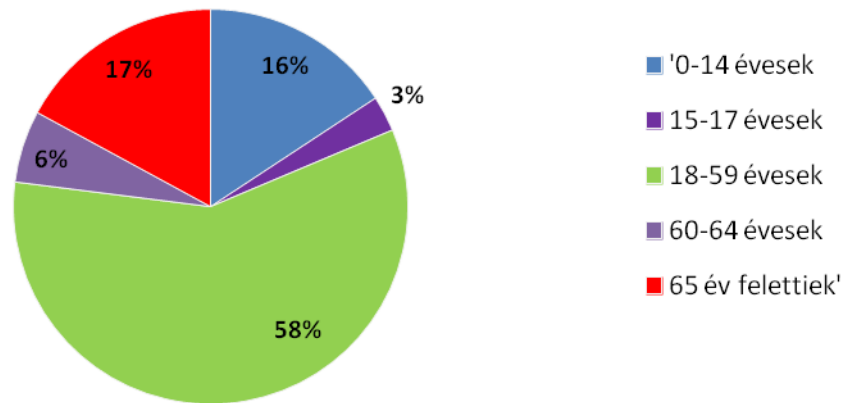
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4947,	5097	10044	49,25%	50,75%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			362	3,60%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	839	802	1641	8,35%	7,98%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	183	149	332	1,82%	1,48%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	3041	2974	6015	30,28%	29,61%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	271	301	572	2,70%	3,00%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	613	871	1484	6,10%	8,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

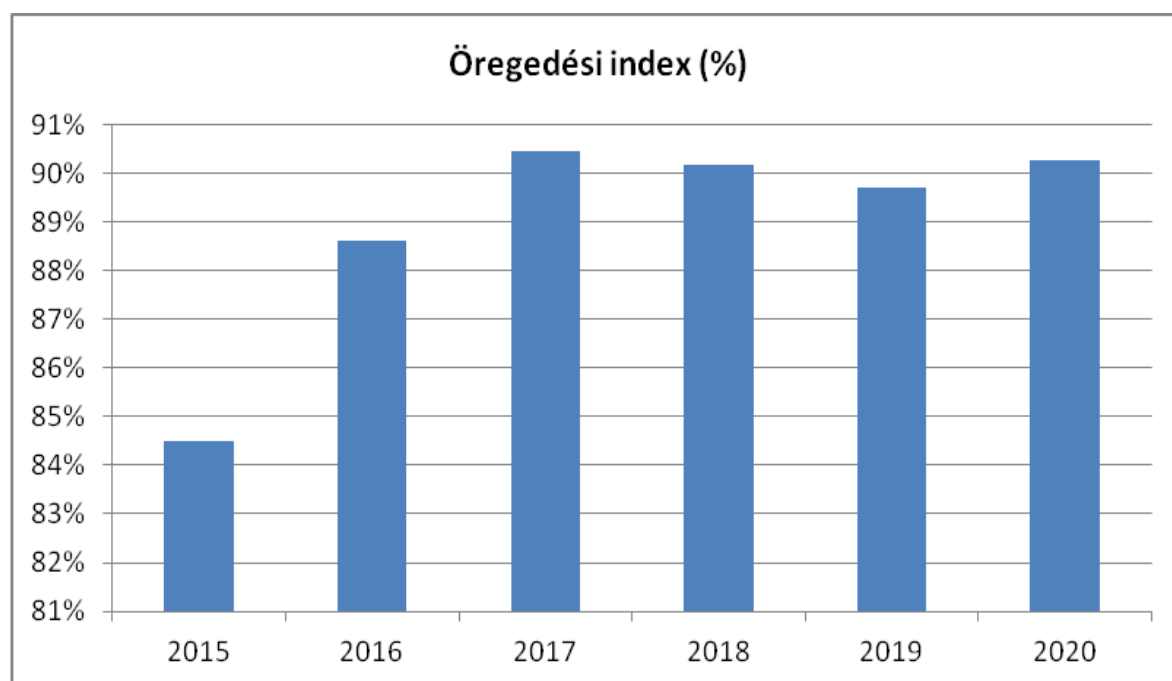

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1307	1547	84,49%
2016	1368	1544	88,60%
2017	1 400	1 548	90,44%
2018	1 457	1 616	90,16%
2019	1 525	1 700	89,71%
2020	1 538	1 704	90,26%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Az öregedési index ábrájából kiolvasható, hogy a 65 év feletti állandó lakosok számához képest a 0-14 éves korú állandó lakosok száma folyamatosan emelkedik. 2015. évhez képest a 2016-2020. kiugró tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	171,00
2016	118,00
2017	143,00
2018	176,00
2019	161,00
2020	132,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó oda-, és elvándorlások különbsége az állandó lakosokra vetítve, meglehetősen érdekes adattal szolgál. 2015-ről 2016-ra a görbe meredek lefelé irányt mutat, majd hirtelen emelkedni kezd és 2018-ban csúcsosodik ki. Ezt követően még 2018-ban ismét lefele mutató görbét láthatunk, igaz nem olyan mértékűt, mint 2015 és 2016 között.

Ha figyelembe vesszük az elmúlt évben megnövekedett építkezési hajlamot és ennek következtében a folyamatosan épülő családi házakat, úgy megállapíthatjuk, hogy az elkövetkezendő két évben a fenti göbe íve ismét emelkedni fog és a 2020. évhez képest még magasabb lesz

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	0,00
2016	-3,00
2017	1,00
2018	5,00
2019	4,00
2020	19,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és a halálozások különbsége összességében pozitív. 2016. negatív előjelet mutat, 2017. már pozitív, viszont 2018-ban és 2019-ben ez a szám tovább emelkedik és 2020-ban a 2019. évhez képest már közel ötszörösére emelkedik.

Tárnok a helyi esélyegyenlőségi program megalkotásával meg kívánja erősíteni lakosaiban a helyben maradási. A felnövekvő nemzedékek számára lehetőségeket kíván teremteni a tanulásra, az értelmes szabadidő eltöltésre, a helyi társadalomba történő integrálódásra. A lakosság minél szélesebb körében erősíteni kívánja a sport szeretetét és művelését. A nők esélyegyenlőségét azzal segíti elő, hogy gyermeknevelést segítő szolgáltatásokat működtet pl. családi napközit.

A település vezetése csökkenteni szándékszik a hátrányos helyzetű emberek leszakadását, és meg kívánja előzni azt, hogy szegregált állapotú településrészek, vagy embercsoportok esetében kialakuljon. A fogyatékos személyekkel kapcsolatban a közintézményekben meglévő akadálymentesítés mellett az ügyintézésben lépéseket kíván tenni a könnyebb és akadálymentes módok felé. Az idősödő lakosságnak olyan megoldásokat dolgoz ki, amelyekkel minél tovább aktív tagjai maradhatnak a település társadalmi életének, egészségük megőrzését elősegítheti, információhoz juthatnak, és ha szükségét látják, megfelelő és jó szintű ellátást vehessenek igénybe.

Tárnok az a hely legyen, ahol jó élni, jó dolgozni és jó hazaérkezni. Tárnok az a hely legyen, ahol a település lakói, szervezetei, az önkormányzat összefogással, együttműködéssel, gyümölcsöző kapcsolatokkal, partnerekkel építi saját „márkáját”. Legyen az a település, amely felismeri értékeit, fejleszti azt, gazdasági erőt és jólétet teremtve lakóinak. Tárnok elsősorban önmaga erejére támaszkodjon, használja ki földrajzi elhelyezkedését, szomszédsági kapcsolatait, keressen távolabbi együttműködő partnereket a kölcsönös előnyök biztosítása mentén. Határozza meg önmagát, ismerje meg és ismerje fel értékeit, lehetőségeit, céljait, „saját márkáját”, és jó marketingeszközökkel hozza ki ebből a legtöbbet.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tárnok település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Esélyegyenlőségi célcsoportokhoz kapcsolódó koncepciók, tervek, programok:

Tárnok Nagyközség Önkormányzatának Gazdasági Programja
Tárnok Nagyközség Környezetvédelmi Programja
Tárnok Nagyközség Közlekedési Koncepcióterve
Tárnok Nagyközség Önkormányzata Local Agenda 21 Fenntarthatósági Terve, Programja
Tárnok Nagyközség Településfejlesztési Koncepciója
Tárnok Nagyközség Önkormányzatának helyi rendeletei
Települési Arculati Kézikönyv
Helyi Építési Szabályzat
Mesevár Óvoda Pedagógiai Programja
Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat Szakmai Programja

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Tárnok Nagyközség az Érdi Járáshoz tartozik, a HEP által bemutatott területek jelentős részéről önállóan gondoskodik. Többek között a házi segítségnyújtást, az idősek nappali ellátását, a családsegítést és gyermekjóléti szolgálatot, gyermekek napközbeni ellátást, a szociális étkeztetést, továbbá a védőnői szolgálatot is saját intézménye a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat és a Pöttömkuckó Családi Bölcsőde útján látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Tárnok település a HEP elkészítésénél az esélyegyenlőség szempontjából gyűjtött releváns adatokat a TEIR rendszeréből, a KSH adataiból, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, az Államkincstár, az önkormányzati hivatali és intézményei, valamint a Heinrich Antal Ház és Könyvtár nyilvántartás adataiból, a HEP fórumba bevont partnerek szubjektív megállapításaiból. A helyzetelemzés készítésénél a hiányzó adatok esetében vélelmeztük az okokat, a releváns és a vélelmezett adatokból következtetéseket és elemzéseket végeztünk. Munkánkat nehezítette, hogy nem minden esetben álltak rendelkezésünkre adatok, főképp az előző évre vonatkozóan, mivel március 31-ig történnek a KSH felé a jelentések, amelyről a nyilvános adatszolgáltatások október hónapban jelennek meg.

A helyi esélyegyenlőségi program elsősorban az önkormányzat intézményeitől kapott, a TEIR nyilvántartásból származó, valamint a KSH és az NFSZ felmérésein alapuló adatsorok, illetve a

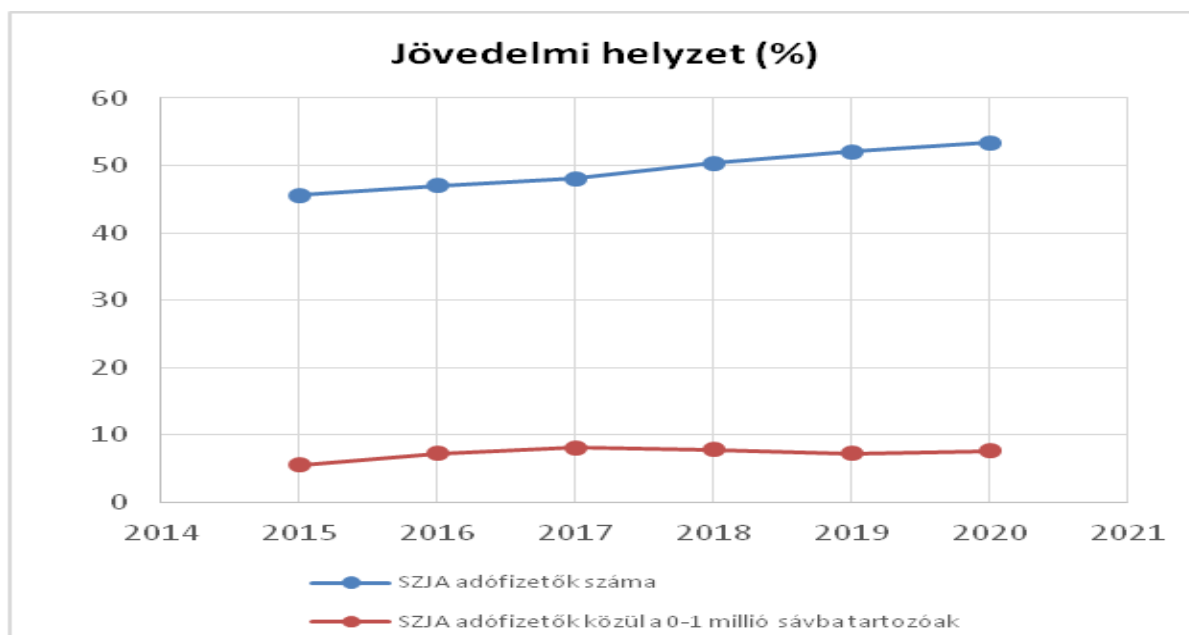
település által szolgáltatott adatok felhasználásával készült. Ezen túlmenően az érintett szervezetek megkérdezésére is sor került, így információval szolgálhattak a működési területükön szerzett tapasztalataikról, valamint az esélyegyenlőség területén felmerülő szükségletekről.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	45,60	5,50
2016	47,00	7,20
2017	48,10	8,10
2018	50,30	7,80
2019	52,10	7,20
2020	53,40	7,60

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mélyszegénységben élők és romák jövedelmi helyzetét a fenti adatokból nem lehet megállapítani, ugyanis a források adatbázisaiban ilyen jellegű kimutatás nem található.

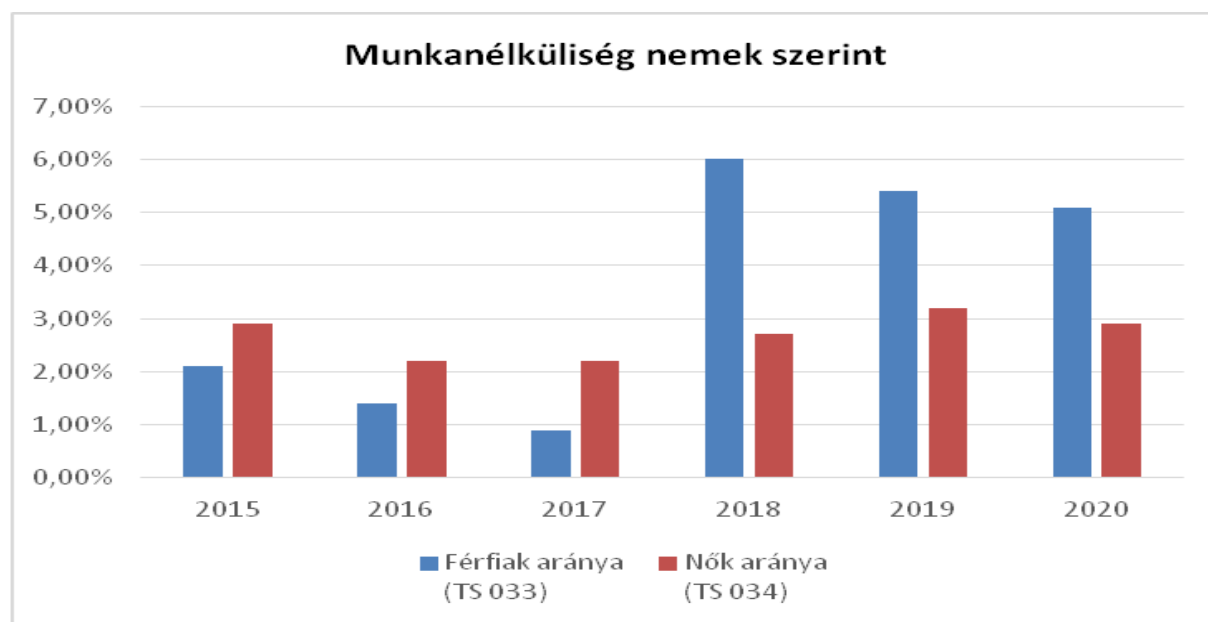
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	2,10%	2,90%	2,50%
2016	1,40%	2,20%	1,80%
2017	0,90%	2,20%	1,55%
2018	6,00%	2,70%	4,35%
2019	5,40%	3,20%	4,30%
2020	5,10%	2,90%	4,00%

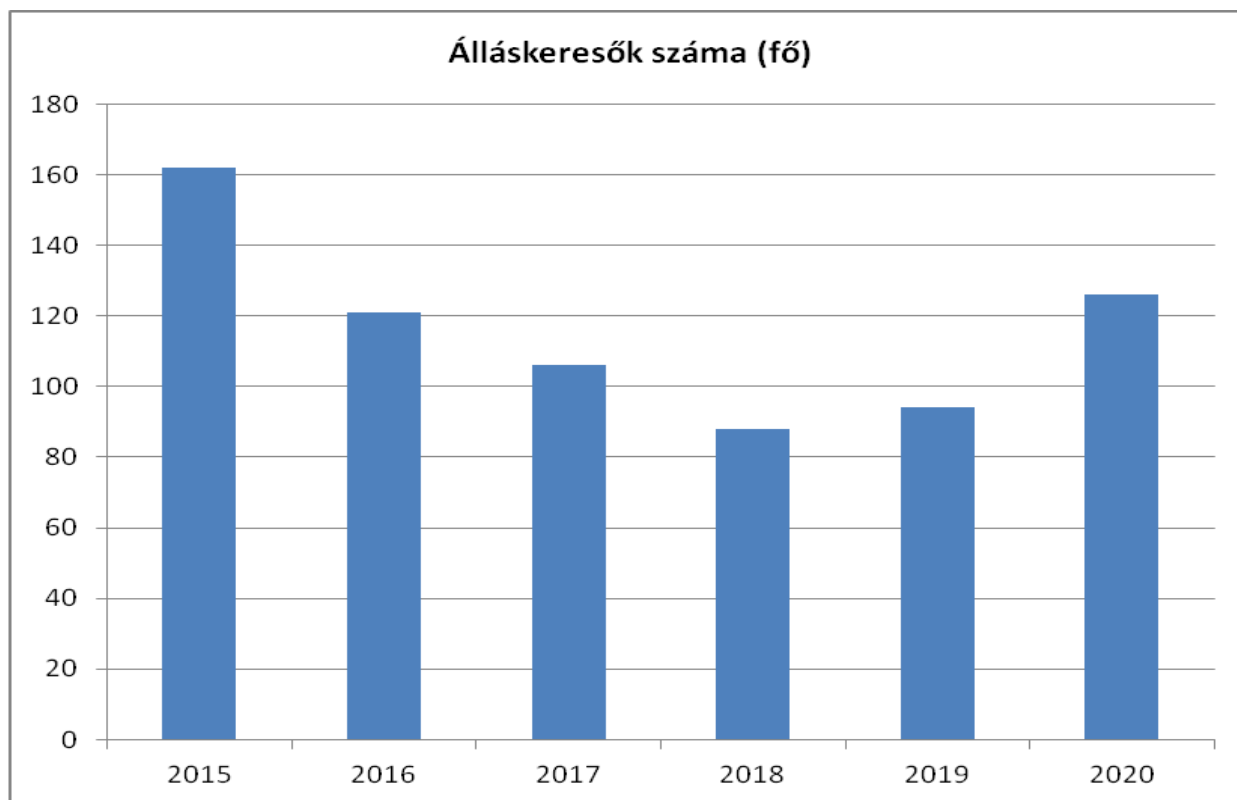
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség nemek szerinti diagramon a nők aránya a férfiakéhoz képest 2015. és 2017. között magasabb volt, majd 2018-tól ez az arány megfordult.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	162	121	106	88	94	126
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	0,00	3,00	0,00	1,00	4,00
	%	2,47%	0,00%	2,83%	0,00%	1,06%	3,17%
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	13,00	14,00	10,00	8,00	11,00
	%	6,79%	10,74%	13,21%	11,36%	8,51%	8,73%
26-30 év (TS 039)	Fő	13,00	4,00	7,00	5,00	10,00	13,00
	%	8,02%	3,31%	6,60%	5,68%	10,64%	10,32%
31-35 év (TS 040)	Fő	9,00	3,00	13,00	12,00	9,00	16,00
	%	5,56%	2,48%	12,26%	13,64%	9,57%	12,70%
36-40 év (TS 041)	Fő	17,00	9,00	6,00	7,00	7,00	11,00
	%	10,49%	7,44%	5,66%	7,95%	7,45%	8,73%
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	9,00	10,00	13,00	9,00	15,00
	%	8,02%	7,44%	9,43%	14,77%	9,57%	11,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	18,00	19,00	11,00	6,00	14,00	9,00
	%	11,11%	15,70%	10,38%	6,82%	14,89%	7,14%
51-55 év (TS 044)	Fő	21,00	13,00	9,00	7,00	10,00	13,00
	%	12,96%	10,74%	8,49%	7,95%	10,64%	10,32%
56-60 év (TS 045)	Fő	27,00	24,00	16,00	10,00	11,00	14,00
	%	16,67%	19,83%	15,09%	11,36%	11,70%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29,00	27,00	17,00	18,00	15,00	20,00
	%	17,90%	22,31%	16,04%	20,45%	15,96%	15,87%

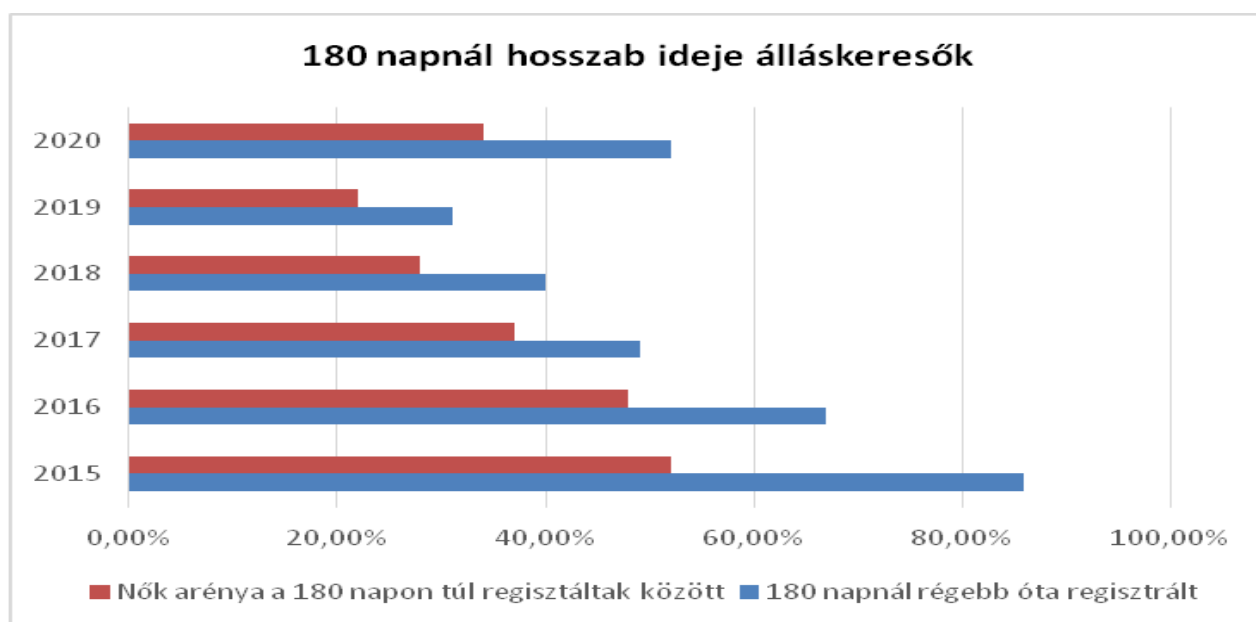
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ha életkor szerint vizsgáljuk a munkanélkülieket, akkor azt látjuk, hogy minden évben a 61 éves vagy afeletti korosztálynál a legmagasabb az arány.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	86,00%	52,00%
2016	67,00%	48,00%
2017	49,00%	37,00%
2018	40,00%	28,00%
2019	31,00%	22,00%
2020	52,00%	34,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

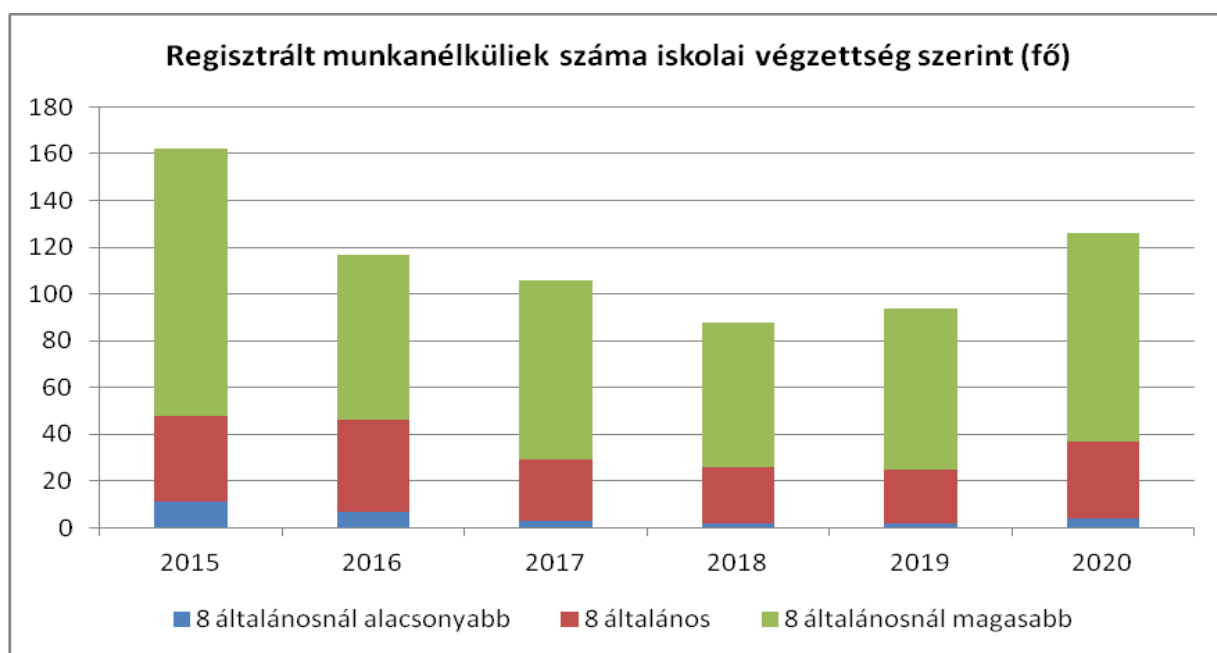

A táblázatból kiolvasható, hogy a 180 napnál hosszabb álláskereső nemek szerinti aránya, a férfiak esetében lényegesen magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	162	11	6,79%	37	22,84%	114	70,37%
2016	117	7	5,98%	39	33,33%	71	60,68%
2017	106	3	2,83%	26	24,53%	77	72,64%
2018	88	2	2,27%	24	27,27%	62	70,45%
2019	94	2	2,13%	23	24,47%	69	73,40%
2020	126	4	3,17%	33	26,19%	89	70,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mind az alacsony iskolázott népesség, mind a regisztrált munkanélküliek számából kivehető, hogy a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya elenyésző számban van jelen.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	25	21
2016	25	16
2017	28	12
2018	9	3
2019	6	3
2020	108	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak száma az ábra szerint egy szűk tartományban mozog. 2015. évhez képest folyamatosan csökken, majd 2017-től 2018-ig lefele mutat, majd stagnál.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Közlekedés szempontjából Tárnok szerencsés helyzetben van. A főváros és a környék települései könnyen és gyorsan elérhetőek.

Beruházások szempontjából az alábbi lehetőségeket céloztuk, célozzuk, illetve valósítottunk meg:

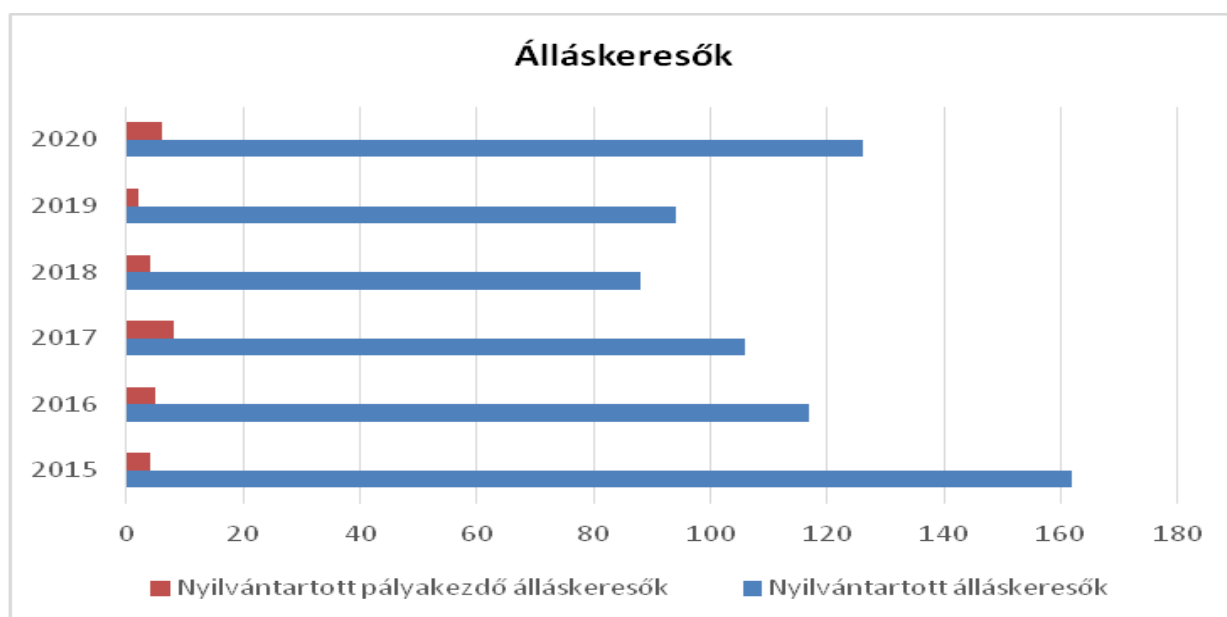
Projekt megnevezése	Projekt státusza	Projekt tartalma	Esélyegyenlőségi jelentősége
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása 2019	lezárt	Sport utca Dózsa Gy. út és Kis-köz közötti szakaszának aszfaltfelújítása	A z elkészült úton keresztül a Polgármesteri Hivatal ügyfélparkolója biztonságosabban elérhető. A parkoló aszfaltburkolatát is felújítottuk, itt mozgássérült parkolóhely is kijelölésre került.
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása 2021	folymatban	Rákóczi út Benta-Egyenlőség út között járda felújítása	Ez a járdaszakasz az Egészség ház és a Posta között helyezkedik el. Felújításával a mozgássérültek és a babakocsis kismamák közlekedési lehetőségei jelentősen javultak a két intézmény között.
PM_OVODAFEJLESZTES_2017/34	folymatban	Új, négy csoportos óvoda építése	A projekttel kiváltottunk egy elavult óvodaépületet, illetve egy csoporttal, 25 fővel bővítettük az óvodai férőhelyek számát.

PM_BOLCSODEFEJLESZ TES_2018/33	folyamatban	Bölcsőde bővítése egy nevelési egységgel (24 férőhely)	Tárnok lakosságszáma dinamikusan emelkedik, főleg fiatal párok választják lakóhelyül községünket. A fiatal anyukák munkába való visszatérését segíti a bölcsőde, amely a bővítés után legalább 60 3 év alatti gyermek nappali ellátására lesz alkalmas.
1717/2017 (X.3) Korm. Rendelet szerinti 170,6 milliós támogatás	folyamatban	Közétkeztetés támogatása	A projekt keretében bővítjük a bölcsőde épületében működő konyhát, így az újonnan épült óvoda ellátására is alkalmas lesz. Szintén ebből a támogatásból újítjuk fel az általános iskola épületében működő konyhát, amely így főzőkonyhaként működhet, ellátva a település intézményeinek közétkeztetési feladatait. E feladatokra az önkormányzat külön Kft. alapított.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	162	4
2016	117	5
2017	106	8
2018	88	4
2019	94	2
2020	126	6

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma a nyilvántartott álláskereső számához képest nagyon alacsony.

Jelenleg képzéshez, továbbképzéshez szükséges program a településen nincs, viszont az Érdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztály Foglalkoztatási Osztályán léteznek ilyen programok.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen helyi foglalkoztatási programok nincsenek, viszont az Érdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztály Foglalkoztatási Osztályán lehetőség van érdeklődni különböző munkaerő-piaci programok felől, ahol az érdeklődők teljes körű tájékoztatásban részesülhetnek.

A fenti programokat a www.nfsz.hu honlapon lehet elérni, ahol további lehetőségeket, portálokat (pl. virtuális munkaerőpiac online állásportál) találhatnak az érdeklődők.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen a mélyszegénységben élőkről nincs tudomásunk, illetve a romák foglalkoztatására vonatkozó adatunk nincs.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban semmilyen információ, adat nem lelhető fel. Valószínűsíthető, hogy kisebb, nagyobb mértékben jelen van a hátrányos megkülönböztetés, de ezek többsége alig vagy egyáltalán nem derülnek ki.

Tárnok Nagyközség Önkormányzata a település tekintetében a hátrányos megkülönböztetés ellen a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatósági esélyeinek növelésével, a társadalmi esélykülönbségek csökkentésével, a hátrányos helyzetűek társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítésével, a szociális szolgáltatások hatékonyságának erősítésével és a kirekesztés elleni küzdelemmel járulhat hozzá.

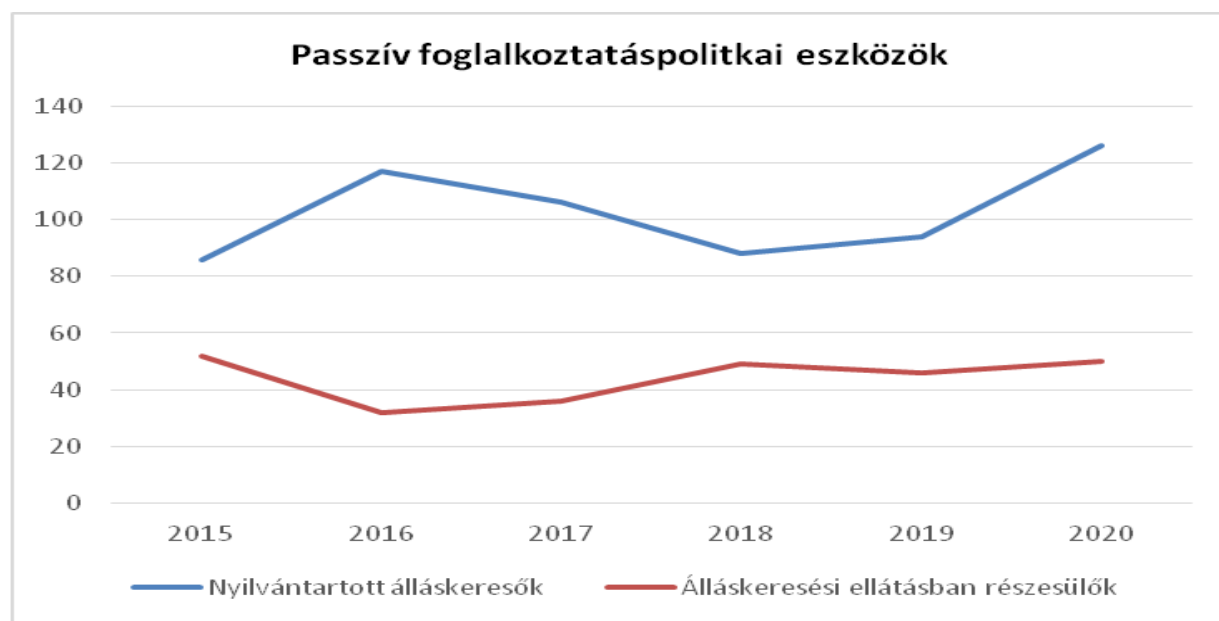
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nem áll rendelkezésünkre adat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	86	1,34%	52	60,47%
2016	117	1,80%	32	27,35%
2017	106	1,58%	36	33,96%
2018	88	1,29%	49	55,68%
2019	94	1,36%	46	48,94%
2020	126	1,79%	50	39,68%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

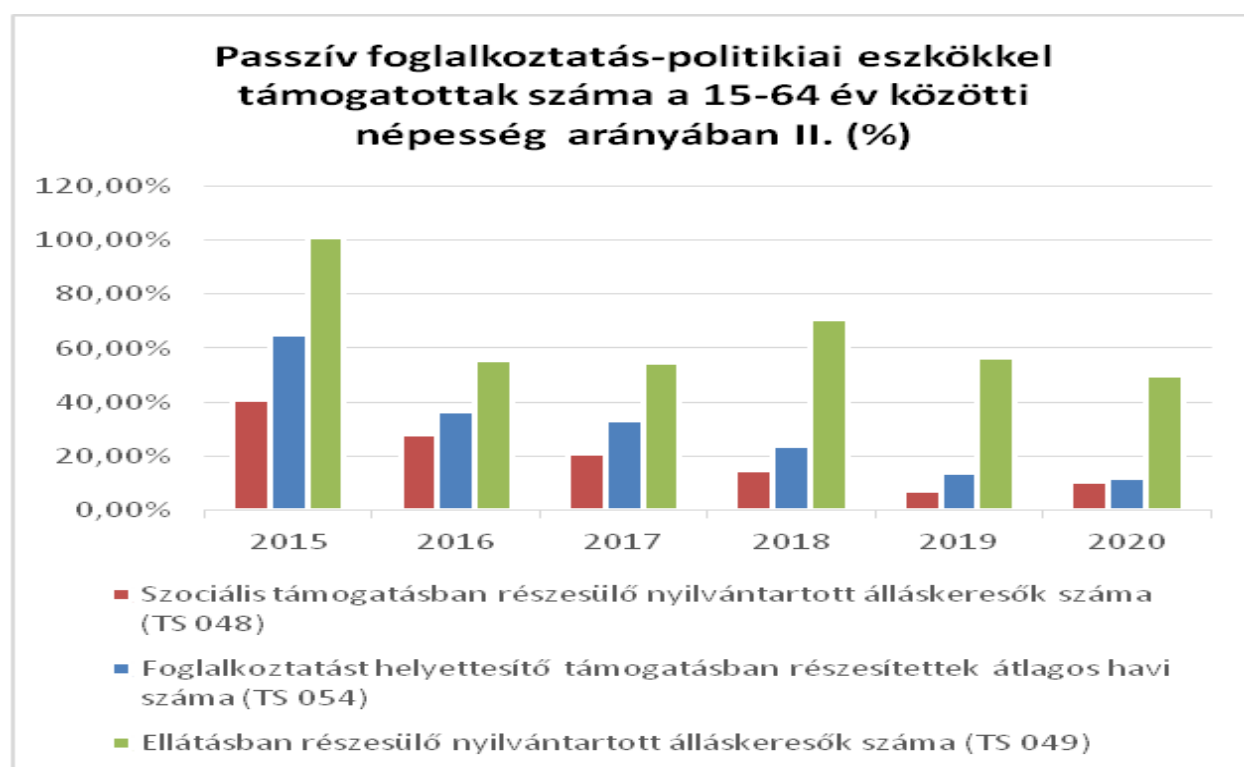

A fenti statisztikából kiolvasható, hogy 2015-ben és 2018-ban a nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a többi évekhez képest a legmagasabb.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	35	40,70%	56	65,12%	87	101,16%
2016	33	28,21%	43	36,75%	65	55,56%
2017	22	20,75%	35	33,02%	58	54,72%
2018	13	14,77%	21	23,86%	62	70,45%
2019	7	7,45%	13	13,83%	53	56,38%
2020	13	10,32%	15	11,90%	63	50,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

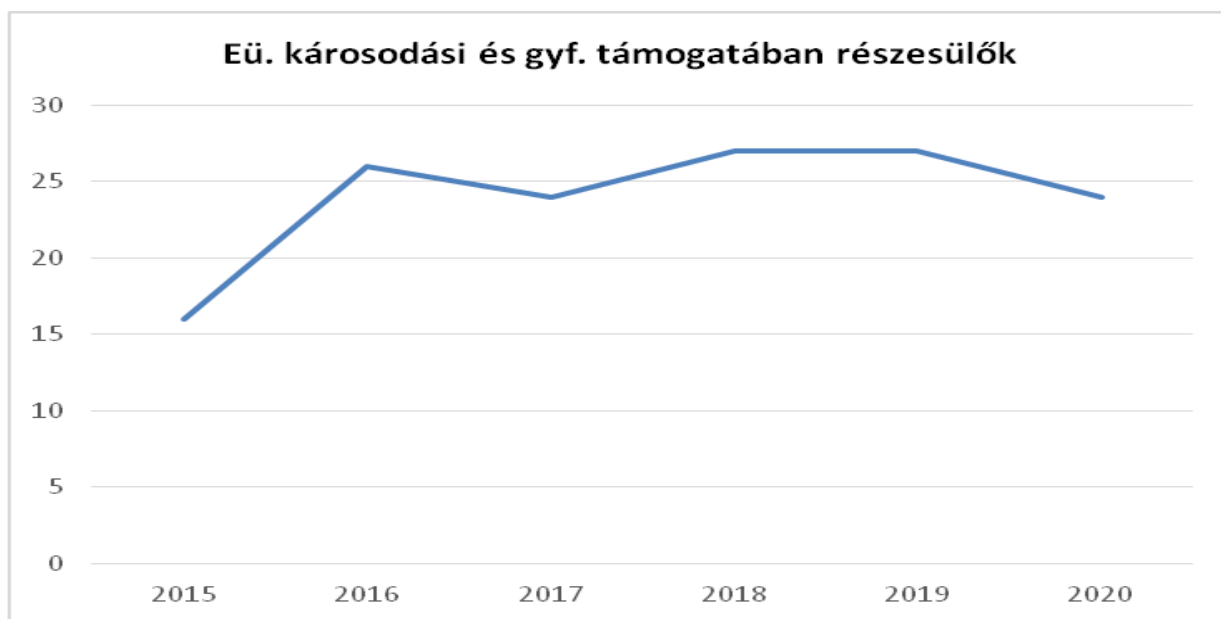

Az adatok alapján elmondható, hogy a szociális támogatásban részesülők száma az elmúlt öt évben folyamatosan csökkent. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesített átlagos havi száma 2015. évben ugyan magasról indul, majd folyamatosan csökken 54,72%, végül 2020-ban közel azonos szinten mozog a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők számával.

Összességében a passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma 2015. évben a legmagasabb (101,16%), ami 2016-ban (55,56%), és 2017. évben (54,72%) csökken, majd 2018-ban (70,45%) ismét emelkedik, végül 2019. évben (56,38%) lefele megy és 2020. évben (50,00%) a legnagyobb mértékben csökken.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	16
2016	26
2017	24
2018	27
2019	27
2020	24

Forrás: TelR, KSH

A támogatásban részesítettek száma az elmúlt 5 évben a 2015. évet alapul véve folyamatosan nőtt.

Rendkívüli támogatás

- Rendkívüli támogatás állapítható meg
 - a) annak a személynek, aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához vagy
 - b) a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez vagy a gyermek hátrányos helyzetéhez vagy
 - c) halálesethez, illetőleg temetéshez kapcsolódó kiadások miatt anyagi segítségre szorul, feltéve, hogy családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át.

- A rendkívüli támogatás egyszeri összege egyéni mérlegeléstől függ, igazodik a létfenntartási probléma súlyához, mértékéhez, azonban
 - a 12. § (1) bek. a) és b) pontja szerinti indokoltság esetén naptári évente legfeljebb 3 alkalommal nyújtható
 - összege családonként és alkalmanként nem haladhatja meg a 40.000,- Ft-ot.
- A rendkívüli támogatás természetbeni és pénzbeli ellátásként egyaránt nyújtható. Természetbeni ellátást kell megállapítani akkor, ha
 - a.) a kérelem erre irányul vagy
 - b.) az ellátásban részesülő életvitele alapján feltételezhető, hogy a támogatás felhasználás nem rendeltetésének megfelelően történik.

A településen a pénzbeli támogatási formák rendkívüli és lakhatási támogatás formájában valósulnak meg. A rendkívüli települési támogatás a folyamatos ellátást hivatott biztosítani.

Tárnoki Újszülött Támogatás

- Gyermekeként 10.000,-Ft értékű ajándékutalványban vagy ajándécsomagban, és emléklapban részesül azon újszülött, aki 2018. május 1. napja után született, és akinek-a (3) bekezdésben foglalt esetet kivéve első létesített lakóhelye Tárnok közigazgatási területén található.
- A Polgármester a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat által biztosított adatok alapján, hivatalból indít eljárást a jogosultság megállapítása iránt.
- A három hónapos korára tárnoki lakóhellyel rendelkező örökbefogadott gyermek is jogosult a támogatásra, mely esetben a törvényes képviselő jogosult az eljárás megindítására.

Az újszülöttek támogatásának megállapításánál a szülők jövedelmi viszonyait, szociális helyzetét nem kell vizsgálni.

Köztemetés

- Közköltségen a helyben szokásos legolcsóbb temetés rendelhető el.
- Köztemetés helye: Tárnok, 3217 hrsz. alatti köztemető.
- A köztemetésről a Képviselő-testületől átruházott hatáskörben a Polgármester dönt.

Természetbeni Támogatások	2016/fő	2017/fő	2018/fő	2019/fő	2020/fő	2021/fő
Tárnoki Újszülött Támogatás	0	0 0	47	107	94	123
Köztemetés	1	1	1	6	1	6

Forrás: Tárnok Nagyközség Önkormányzata

Tárnoki újszülött támogatásban 2018. évtől részesülnek az újszülöttek. 2018-ban 47 újszülöttel nőtt településünk lakosság száma, mely folyamatosan emelkedik.

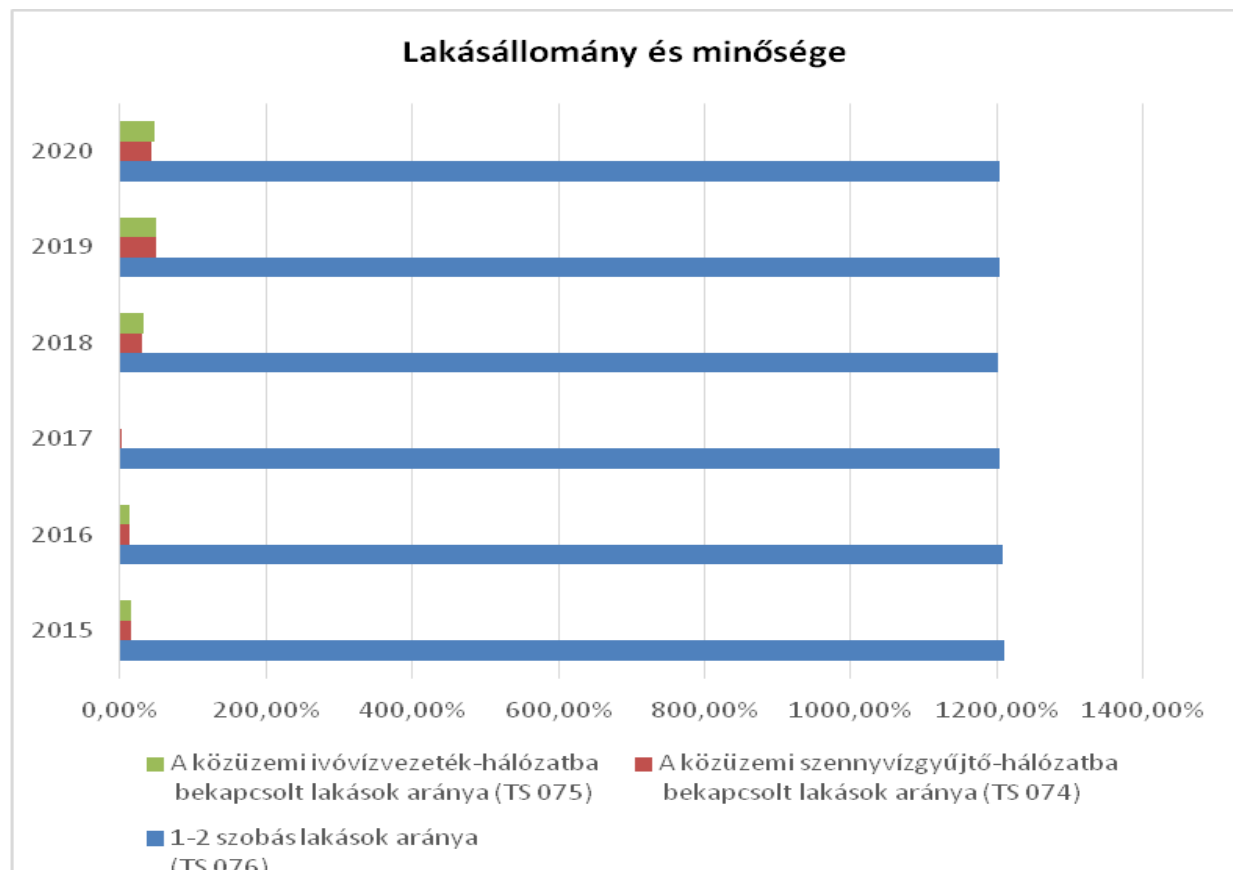
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	3405	15	15	1211,00%	15,00%	15,00%
2016	3417	14	14	1209,00%	14,00%	14,00%
2017	3432	23	23	1203,00%	1,00%	0,00%
2018	3461	32	32	1202,00%	31,00%	32,00%
2019	3507	50	50	1205,00%	49,00%	50,00%
2020	3553	49	49	1205,00%	43,00%	47,00%

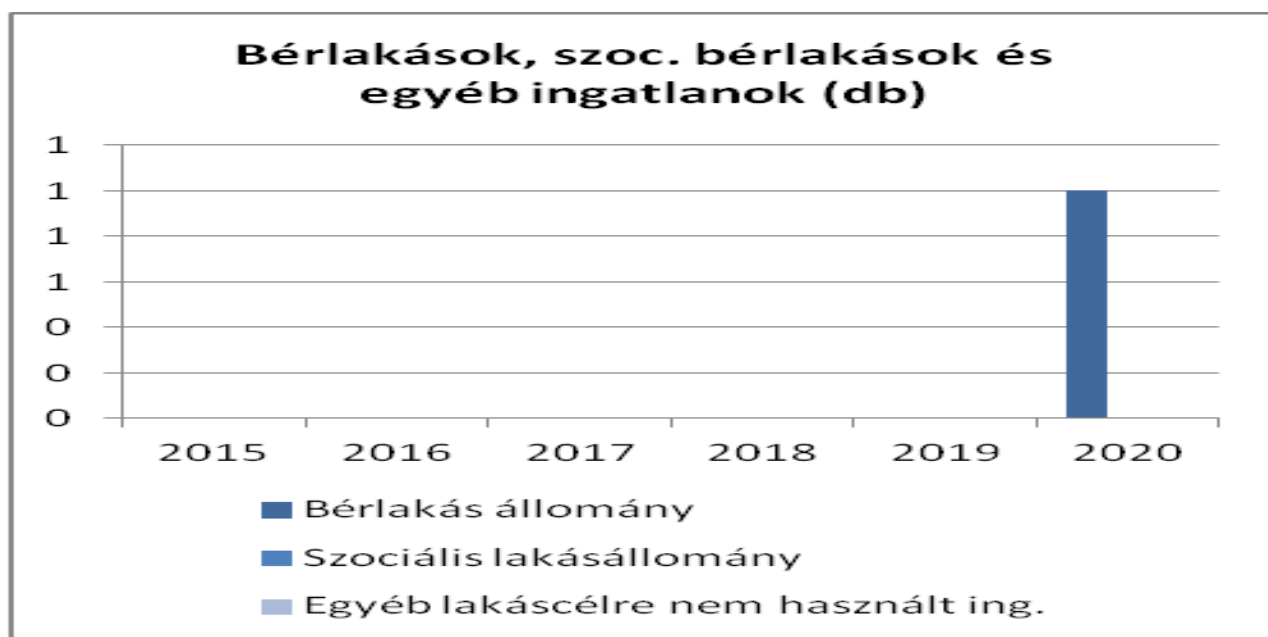
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

- a) bérlakás-állomány
- b) szociális lakhatás
- c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeke t biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeke t biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	3 405	0	0	0	0	0	0
2016	3 417	0	0	0	0	0	0
2017	3 432	0	0	0	0	0	0
2018	3 461	0	0	0	0	0	0
2019	3 507	0	0	0	0	0	0
2020	3 553	0	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön a lakásállomány folyamatosan nő, köszönhetően az ide települő családoknak. Ez a tendencia mai napig emelkedik.

Tárnok Nagyközség Önkormányzata kizárólagos tulajdonában álló lakásokra vonatkozóan a lakások bérletéről szóló 18/2008. (X.22.) számú rendelet rendelkezik.

A kiválasztás az alábbiak szerint történik:

Szociális helyzet alapján:

albérlő, családtag, szívdességi lakáshasználó, hajléktalan, vagy
műszakilag avult lakásban, illetve egészségre ártalmas körülmények között él, vagy
zsúfolt lakáskörülmények között lakik, vagy
állami gondozott, illetve szociális intézményből elbocsátott.
Továbbá jövedelmi, illetve vagyoni viszony alapján.

Önkormányzati feladatok megoldása érdekében (szolgálati lakás):

Az önkormányzat által ellátandó feladatok megoldása érdekében a polgármester jogosult a bérlő kijelölésére. Szolgálati lakás csak annak a személynek adható használatba, aki legalább önkormányzati intézménynél, többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságnál munkaviszonnyal, közszolgálati jogviszonnyal, illetve a Tárnokon ellátandó szolgálati (rendőri) jogviszonnyal rendelkezik és a településen legalább részbeni lakástulajdonnal nem rendelkezik, vagy lakhatása egyébként – nem önkormányzati lakás bérletének kivételével - nem megoldott.

Szolgálati lakás határozott időre, de legfeljebb az alapjául szolgáló jogviszony bármely okból történő megszűntéig adható bérbe.

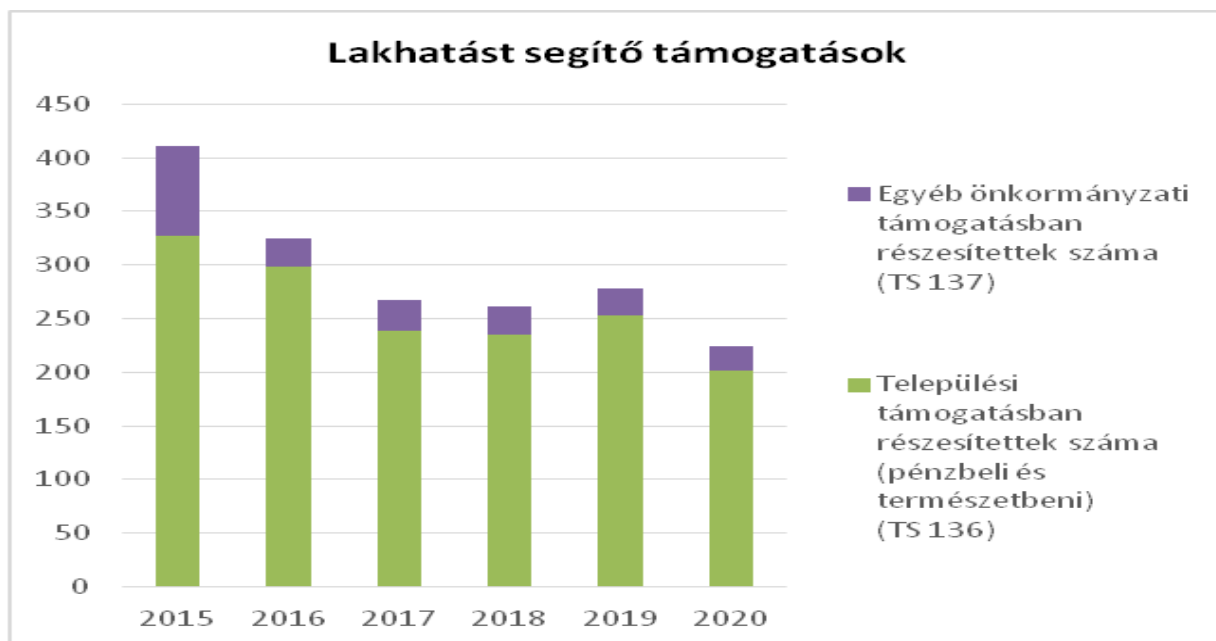
e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	327	84
2016	298	27
2017	239	28
2018	235	26
2019	253	25
2020	201	23

Forrás: TelR, KSH Tstar

Települési és egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2015. évben a legmagasabb, majd 2020. évig bezárólag folyamatosan csökken.

A települési támogatásról a „Rendkívüli támogatások” fejezetben olvasható bővebben.

f) eladósodottság

Eladósodásra vonatkozóan releváns adattal nem rendelkezünk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön a külterületeken és nem lakóövezetekben hozzávetőleg 300 ingatlan található. Ezek az ingatlanokon a csatorna, szennyvíz kivételével a közműszolgáltatások megtalálhatóak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Tárnokra nem jellemző a telepek, szegregátumok, mint lakókörnyezet. Viszont településrészen belül vannak olyan ingatlanok, ahol a lakások állapota elhanyagolt, közműellátottsága nem megfelelő.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A népesség egészségét többek között a környezeti tényezők: levegő, víz, talaj, ételmeiszer, a munkahelyi ártalmak, az egyén egészségtelen életmódja (táplálkozás, alkohol, mozgásszegény életmód) stb. befolyásolja. Emellett - mint arra az elmúlt években számos példa volt- a járványügyi helyzet is jelentős szerepet játszik.

Magyarország lakosságának egészségi állapota több mint három évtizede folyamatosan romlik és szinte minden mutatóban alatta marad az európai, sőt sokszor a kelet-európai átlagnak is.

Ezek a tényezők az alacsony a születéskor várható élettartam, magas az idő előtti halálozás, magas a szív- és érrendszeri betegségek, a daganatos betegségek és az alkoholos eredetű májbetegségek okozta halálozás.

A rossz egészségi állapot kialakulásában meghatározó szerepet játszik az egészségtelen életmód, a hiányos egészségkultúra.

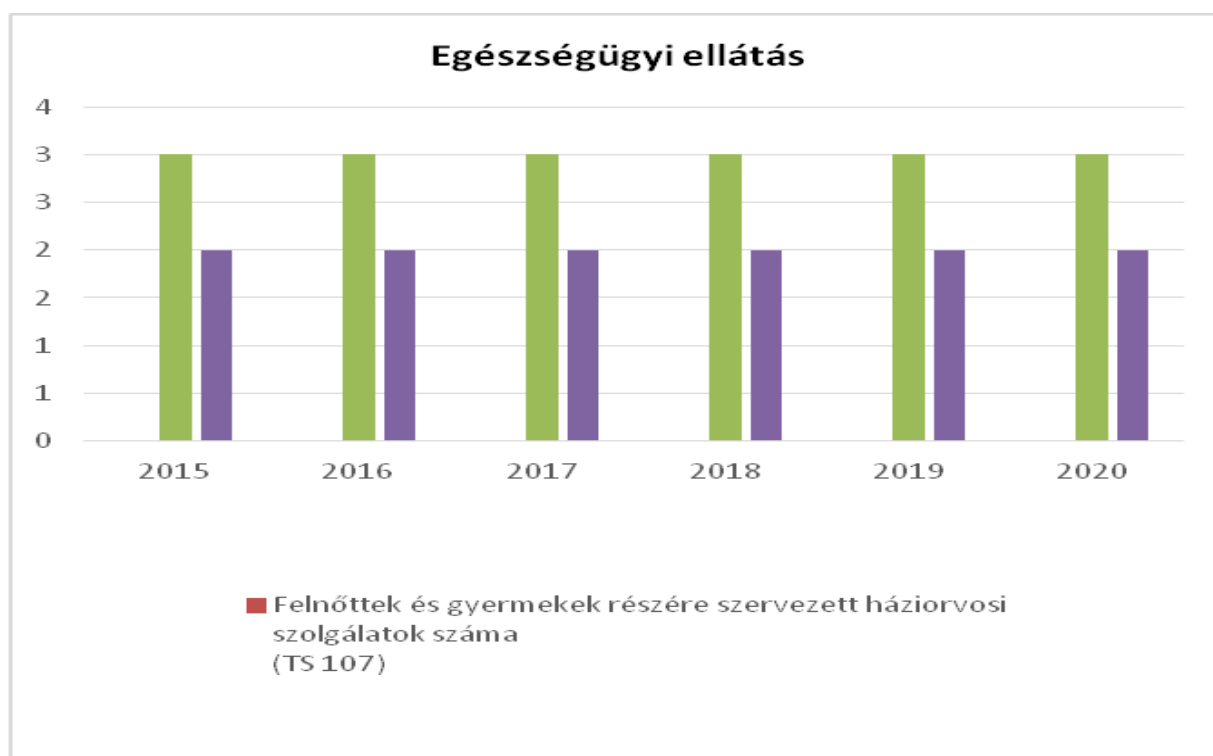
Településünkön egészségügyi alapellátás működik. Három felnőtt és két gyermek házi orvos. Továbbá gyermek és felnőtt fogászati ellátás, valamint védőnői szolgálat négy körzettel. A felnőtt és gyermek házi orvosi ügyelet Érden működő szolgálat útján biztosított.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi szolgáltatások egy központi épületben az Egészségházban érhetőek el, mely könnyen megközelíthető.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertá rak száma (TS 110)	Közfgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	3	2	1	313	89
2016	0	3	2	1	257	94
2017	0	3	2	1	263	93
2018	0	3	2	1	251	112
2019	0	3	2	1	227	79
2020	0	3	2	1	211	79

Forrás: TeIR, KSHTstar

Településünkön, mind a felnőtt, mind a gyermek háziorvosi szolgálat külön-külön került megszervezésre.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település nevelő-oktató intézményeiben orvosi, fogászati és védőnői szűrések biztosítják a gyermekek, tanulók szűrését. Az iskola és óvoda két épületének közelsége lehetővé teszi, hogy a gyermekek, tanulók szűrése az Egészségházban történjék.

A település lakosságának helyben biztosított a tüdőszűrés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen jelenleg nincs ilyen ellátás, de szükség esetén tájékoztatást nyújtunk az érintetteknek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Tárnok Nagyközség Önkormányzata a Tárnoki Szociális és Védőnő Szolgálat intézménye útján látja el az ételmezési feladatokat az általános iskolában, a családi bölcsődében, a bölcsődében, és a szociális étkeztetésben. A Szolgálat saját főzőkonyhával nem rendelkezik, így szerződést kötött a Háncs Kft-vel a feladatellátásra. A Kft. saját szállító járművével és szállító edényeivel biztosítja a szállítást. Szakorvosi vélemény alapján lehetőség van a diétás étkeztetés biztosítására is.

A 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet szerint a beszállító kötelezettsége a közétkeztetésre vonatkozó szigorú táplálkozás-egészségügyi előírások betartása.

A szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

Az étkezés igénybevételénél lehetőség van a Szolgálat székhelyén a helyben fogyasztásra, személyes elvitelre, de külön térítési díj ellenében kérhető a házhoz szállítás is.

Az önkormányzat a közétkeztetést a jövőben saját maga szeretné ellátni. Ennek érdekében sikeresen pályázott egy konyha létrehozására. A projekt a befejező fázisához érkezett és várhatóan még idén átadásra kerül.

A szociális étkeztést igénybevevők számának alakulása 2015-2020 között:

Év	Helyben fogyasztva (fő)	Elvitellel (fő)	Kiszállítva (fő)	Összesen (fő)
2015	3	8	60	71
2016	2	8	58	68
2017	2	10	44	56
2018	2	15	29	46
2019	2	13	31	41
2020	2	11	34	39

Forrás: A Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat étkezési nyilvántartása

A 2017. január eleji főzőkonyha megszűnése az idős emberek számára problémát jelentett. Több évtizeden keresztül a megszokott ízeket, ételeket fogyasztották, és az új beszállító által biztosított, modern konyhatechnológiával, csökkentett sótartalommal készült ételek nem nyerték el a tetszésüket. Többen lemondtak ezért a szolgáltatás igénybe vételét.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Tárnok Képviselő-testülete minden évben jelentősen támogatja a helyi sportot az intézményeken és a helyi sportegyesületeken keresztül. De maga is szervez sportnapot, ami minden lakó számára nyílt. A sportolásra több lehetőség a rendelkezésre áll: pl. iskola tornatermei, focipálya, stb. A sportszakkörök minden gyermek számára elérhetőek.

A településen minden évben sok más rendezvény mellett az alábbi sportesemények kerülnek megrendezésre: 3 falu 2 keréken, Tófutás és Sportnap.

Településünkön a Tárnoki Katlan sok sportolási lehetőséggel várja az érdeklődőket, többek között: 20x40 méteres, fedett- fűtött, műfüves kispályás labdarúgópályával, két gurítóteret bowling pályával, légkondicionált, tükrös gyakorló teremmel, ahol különböző sportegyesületek edzéseket tartanak pl.: karate, spinning, zumba, tánc, stb.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
Az intézmény a feladatait a településen állandó-, ideiglenes- és település szintű lakcímmel rendelkező rászorult családok, gyermekek tekintetében látja el.

Szociális étkeztetés:

Az étkeztetést külső beszállítóval oldjuk meg. A beszállító saját gépjárműjével, saját dolgozójával, saját ételszállító edényeivel szállítja naponta az ebédet a Szolgálat Fő utcai telephelyére. Itt történik az ételek kiadagolása a gondozottak ételhordóiba. Az igénybe vevőknek lehetősége van – szállítási díj fizetése ellenében - a házhoz szállítást kérni. A kiszállításon kívül az igénylő az ételt saját maga is elviheti, vagy az intézményben kulturált körülmények között is elfogyaszthatja. Ebéd 40-45 főre kerül kiszállításra naponta, 15 fő saját maga jön az ebédért.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás személyi gondozást és szociális segítséget biztosít. A gondozottak többsége a személyi gondozást igényli (mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztomazsák cseréje, gyógyszer adagolása, vérnyomás és vércukor mérése stb.). Az ellátást igénylők száma 14-22 fő között változik.

Idősek nappali ellátása:

Az ellátás célja a nappali ellátást igénybe vevő személyek mentális és egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint szinten tartása.

A nappali ellátás keretében az alábbi szolgáltatási elemeket tudjuk biztosítani az intézmény: tanácsadás, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, étkeztetés, esetkezelés, közösségi fejlesztés.

Az intézmény az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít.

Az intézmény programjainak összeállításánál a szellemi és fizikai aktivitás megőrzését, valamint a társas kapcsolati háló kialakulását, fenntartását tartja elsődlegesnek.

A szolgáltatást 8-10 fő veszi igénybe.

Családsegítés:

A családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működik.

A családsegítő szolgáltatás csökkenteni kívánja a településen élő, szociálisan rászorult családok és személyek hátrányait, krízishelyzetét.

A családsegítés keretében biztosítjuk:

- szociális-, életvezetési- és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A 2021. évben 145 fő fordult meg a szolgálatnál. A gazdasági aktivitás szempontjából magas az inaktívok, az iskolai végzettség szempontjából a 8. általános iskolai végzettségnél kevesebbrel rendelkezők száma.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat minden évben a nyári táboraikban az Érdi Rendőrkapitánysággal közösen szerveznek drogprevenciós, biztonságos internet használatra felkészítő, áldozattá válást elkerülő programokat.

Szintén az Érdi Rendőrkapitányság előadásában, a tárnoki általános iskolában is tartanak drogprevenciós programokat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor nincs adat arról, hogy történt volna hátrányos megkülönböztetés. A szakemberek a szakmai szabályok és etikai kódex figyelembe vételével dolgoznak. Ellátottjogi képviselő a rendelkezésre áll, de panaszról nincs tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat szociális és egészségügyi ellátásai terén igyekszik az egész lakosság igényeit szem előtt tartani, így a különböző programjai nemcsak a hátrányokkal küzdő társadalmi rétegnek szólnak, hanem mindenki számára hozzáférhetőek, pl. ingyenes szűrőprogramok, ingyenes tankönyv a rászoruló lakosoknak.

A település népkonyhával nem rendelkezik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Tárnokon a közösségi élet (egyesületek, alapítványok, szakkörök, klubok, stb.) nagyon színes. Mindenki megtalálhatja a számára megfelelő csoportot és kapcsolódást.

Az Önkormányzat rendszeresen tart lakossági fórumot, ahol ki-ki elmondhatja a település ügyében megfogalmazódó véleményét.

A kulturális életnek, az újjáépített és új nevet kapó Heinrich Antal Ház épülete ad helyet. A Tárnoki Községi Szintér látja el a település közművelődési feladatait, otthona számos kulturális programnak, a közösségi életnek, különböző klubfoglalkozásnak, a település rendezvényeinek, műsorainak, kiállításainak.

Életkor szerint is van lehetőség a közösségi életre (pl: Ifjúsági Ház, Idősek Klubja, stb.).

Tárnoki Baba-Mama Klub színes programokkal várja az érdeklődőket szülőkön át a kis gyermekekig, csecsemőkig. A programjaik között megtalálhatóak többek között: babamasszázs, alvás fontossága, a mesék és hatásuk, Varázsöböl nap, Farsang, stb.

Hajtóka Közhasznú egyesület számára a szlovák hagyományok megmentése, ápolása szempontjából az egyesület tevékenysége létfontosságú a településen, ahol saját rendezvényeiket gyakran a helyi Szlovák Önkormányzattal karöltve bonyolítják le.

Az egyesület aktív létszáma 50 fő körül van, amelyben egy kórust és egy tánccsoportot működtetnek, és évente 15-20 rendezvényen szerepelnek fellépőként. Ezen kívül táncházakat, kiállításokat szerveznek. A táncegyüttesnek a Kárpát-medence sok részéről van már feldolgozott és színpadra vitt produkciója, így: a mezőföldi, galga-menti, szatmári, dél-alföldi, gömöri, raszlavicei és tárnoki táncokból van kész koreográfiája

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	1	891	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben nincs etnikai alapú elkülönülés, és konfliktus. A meglévő nemzetiségi csoport önkormányzatisággal rendelkezik. A helyi rendezvényeken szívesen részt vesznek, illetve nemzetiségi kultúrájuk bemutatásával színesítik a rendezvények programjait.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen számos helyi civil szervezet végez önkéntes munkát a köz érdekében, pl. közterületek örökbefogadása növények elültetésével és azok folyamatos gondozásával. Szemét szedés, inváziós növények irtása, adománygyűjtés, közrend biztosítása, stb.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Településünkön nagy számban élnek szlovák nemzetiségűek. Régre visszanyúló és gazdag hagyományokkal rendelkeznek, melyeket a mai napig is ápolnak.

Saját megfogalmazásuk szerint: „Babits Mihály szavaiban ott van önkormányzatunk legfőbb célja, működésének értelme: „Múlt nélkül nincs jövő...” És valóban. A jövőt ahhoz, hogy szilárd talajon állhasson, valamire építeni kell. Mire építhetjük mi, tárnoki emberek településünk jövőjét? Őseink hagyományaira, elődeink munkájára, valamint arra, hogy a jelenben és a jövőben is olyat alkotunk, amellyel közösséget teremthetünk, amelyre utódaink oly büszkék lesznek, mint amilyenek mi vagyunk őseinkre, Tárnok múltjára.

Tárnok Nagyközség Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata először 2006-ban alakult meg, nemzetiségi képviselője azonban 1990 óta volt a településnek. Az önkormányzat megalakulása azonban jelentős fordulatot jelentett, ekkortól ugyanis már egy többtagú testület, jelentősebb anyagi támogatással dolgozhatott településünk szlovák hagyományainak megőrzéséért.

Az első években az önkormányzat elsődleges célja a tárnoki fúvószena megőrzése volt. 2014-től azonban a sikeres pályázatoknak köszönhetően tevékenységünk szélesebb körű lett, az anyagi források lehetővé tették, hogy aktív szerepet vállaljunk a hagyományörzésben. Minden évben segítjük a Tárnoki Községi Színtér rendezvényeit (január 8-i megemlékezés, Krvatacska, Orbán-nap, szüreti mulatság), kiadványok megjelentetésével és kiállítások támogatásával igyekszünk megismertetni Tárnok lakóit településünk értékeivel. Emellett lehetőségeinkhez mérten több szervezetet, egyesületet is évek óta támogatunk (Hajtóka Közhasznú Egyesület, Szivárvány Nyugdíjas Klub), illetve együttműködési megállapodást írtunk alá az Öregtemető megmentésére létrejött alapítvánnyal.”

(Forrás: Tarnokinfo.hu)

e) helyi lakossági önszerveződések.

A tárnoki egyesületek számos esetben segítik a városi rendezvényeket a gördülékeny lebonyolításban, az őrzés, a lezárások, a tájékoztatások biztosításával.

A Napról Napra Tárnok internetes közösségi felületen híreket, információkat, érdekességeket osztanak meg a csoport tagjai. Nagyon sok hasznos információt lehet találni a településen működő üzletekről, azok kínálatáról, a különböző szolgáltatásokról.

Egy másik, ugyancsak internetes közösségi felületen a Tárnoki Virtuális piactéren a helyi termelők különböző termékkínálatait találhatjuk meg. Ezen a felületen is elérhetőek a helyi éttermek, kifőzdék.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat. E célcsoport számára a helyi intézmények útján nyújtott szolgáltatásokat, valamint a helyi rendezvényeken való részvételt az önkormányzat biztosítja.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony foglalkoztatottság, foglalkoztatottságot elősegítő programok hiánya.	Munkaerő-piaci eszközök kidolgozása, pl. pályázati rendszer kiépítése. Érintettek tájékoztatása a képzési, támogatási lehetőségekről, illetve programokról.
Pályakezdekők foglalkoztatásának jelenléte alacsony.	Tájékoztatás, átképzések, képzések lehetőségéről, pályázati lehetőségek révén.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 947	5 097	10044	49,25%	50,75%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			362	3,60%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	839	802	1641	8,35%	7,98%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	183	149	332	1,82%	1,48%

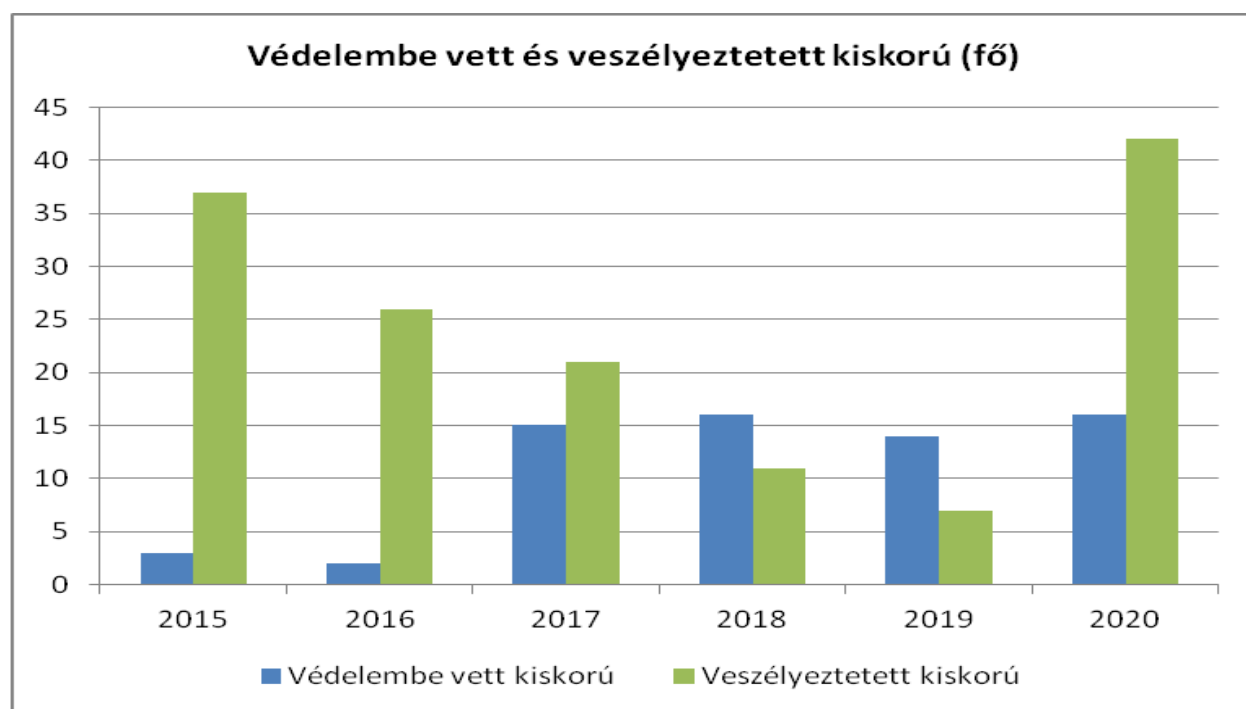
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat jól mutatja, hogy az állandó népességre vetítve a nemek százalékos aránya a nők esetében magasabb. A korcsoport szerinti bontásban ugyanakkor a férfiak százalékos aránya magasabb.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	3	37
2016	2	26
2017	15	21
2018	16	11
2019	14	7
2020	16	42

Forrás: TelR, KSH Tstar

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma változó számot mutat. 2015-ben, majd 2020. évben volt a legmagasabb. A védelembe vett gyermekek száma 2017-ben, 2018-ban és 2020-ban a legmagasabb. A védelembe vétel oka többnyire a szociokulturális környezet, a gyermek magatartása, a szülők életvitele a meghatározó.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	212
2016	196
2017	187
2018	203
2019	158
2020	139

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

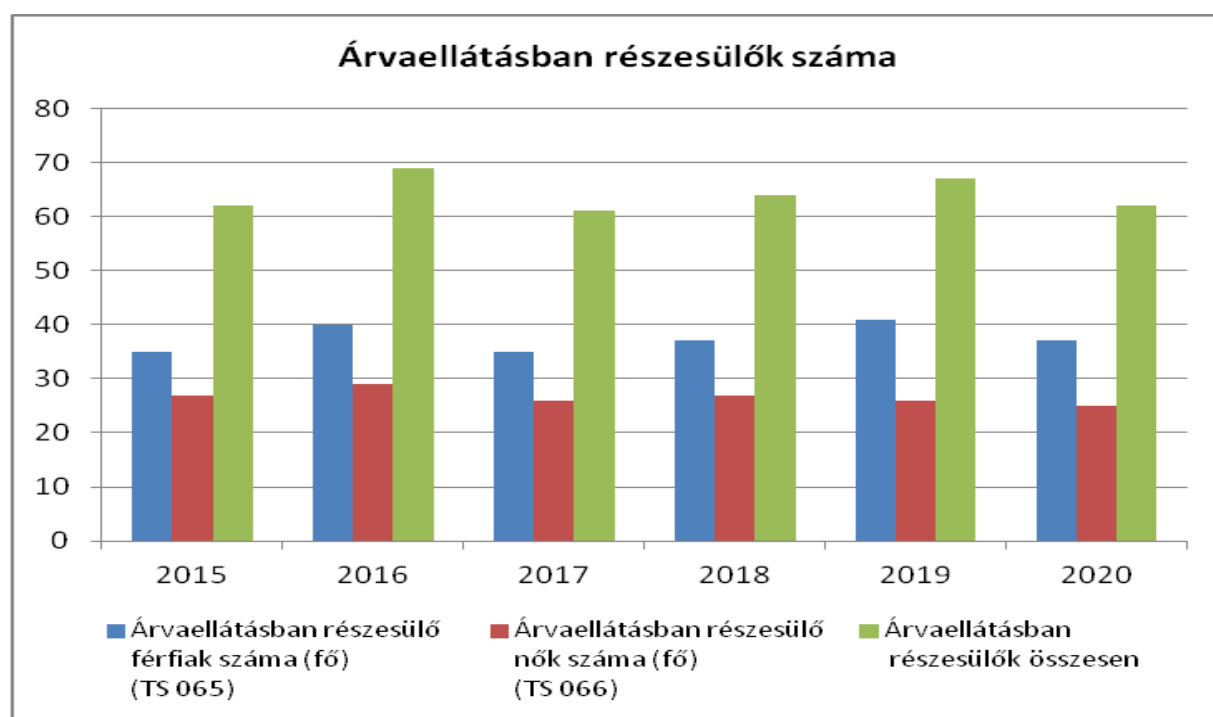
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2015. és 2018. évben volt a legmagasabb.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a normatív étkezési térítési díjkedvezmény, meghatározott pénzbeli támogatás, valamint normatív alapon az ingyenes tankönyv, illetve egyéb kedvezmények igénybevételére.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	35	27	62
2016	40	29	69
2017	35	26	61
2018	37	27	64
2019	41	26	67
2020	37	25	62

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaeállításban részesülő férfiak aránya lényegesen magasabb, mint a nőké. Összességében elmondható, hogy a településen az árvaeállításban részesülők száma nagyjából azonos szinten mozog.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Releváns adattal nem rendelkezünk.

Az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára az iskolai tanítási napokon az oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést kell biztosítani.

A gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették.

A gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani a tanuló számára, ha

- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek.

Az étkeztetést igénylők számának csökkenése több tényezőre vezethető vissza. Egyrészt csökkent az iskola tanulóinak a létszáma, másrészt csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. A minimálbérek évenkénti emelkedése a családok jövedelmi viszonyait pozitív irányba változtatja, és az egy főre eső jövedelmek magasabbak, mint a RGYK jogosultsági feltételei. A juttatásokban részesülők száma a lenti táblázatban található.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Releváns adattal nem rendelkezünk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Releváns adattal nem rendelkezünk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Tárnok Nagyközségben nincsen szegregációval veszélyeztetett terület.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	4	395	99
2016	4	392	98
2017	4	398	100
2018	4	434	109
2019	4	472	118,00
2020	4	516	129,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tárnok Nagyközségben a területi védőnői szolgálat működése 4 körzetben folyik. A területi védőnői ellátás az egyes védőnői körzetbe tartozó ellátandó gondozottak és látogatásuk korosztályokra lebontva történik. Az egészségügyi alapellátás részét képezi a védőnői szolgálat. A védőnők fontos és kiemelt feladata a családok egészségvédelme, egészségfejlesztése, valamint a betegségek kialakulásának prevenciója, és talán a korunkban legfontosabb a felvilágosítás.

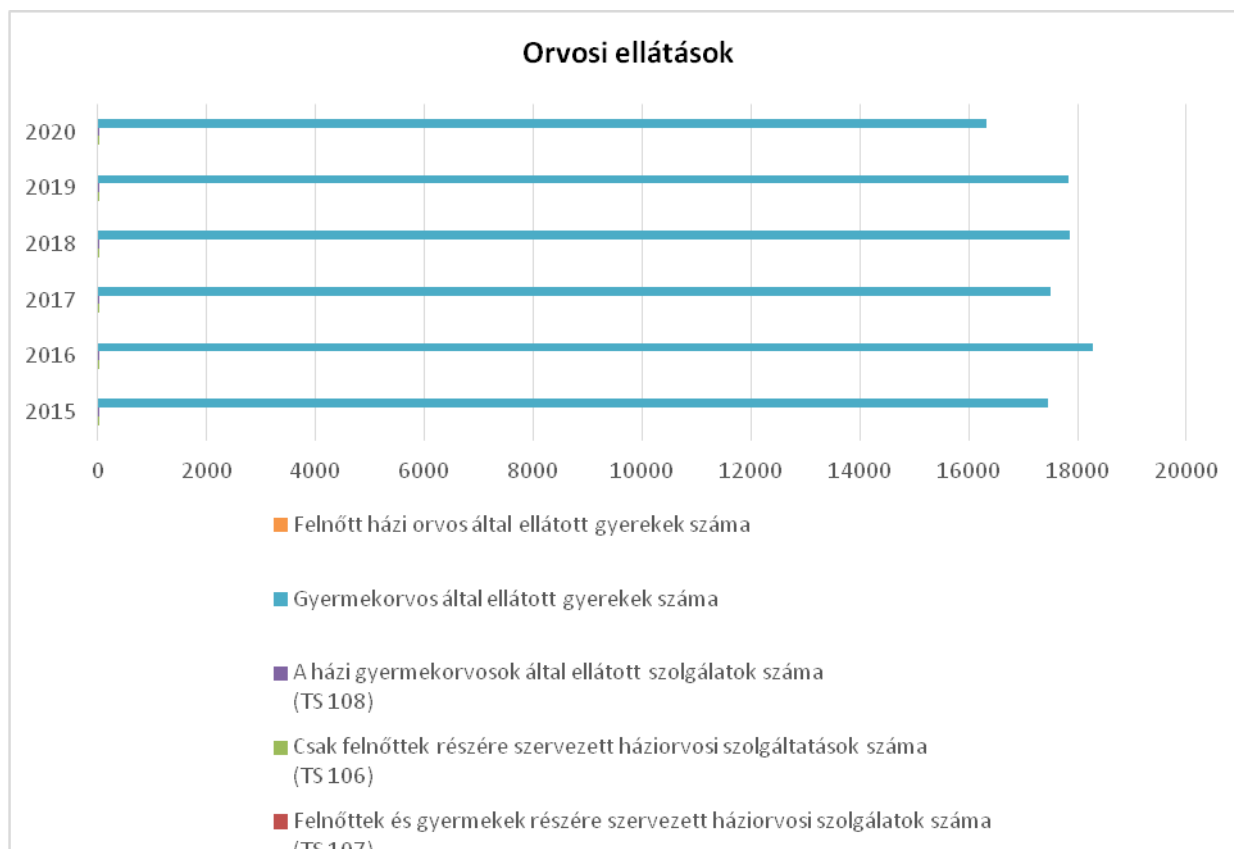
A területi védőnők feladata a várandós anyák gondozása, valamint születéstől az általános iskolai tanulmányok megkezdéséig a kisgyermek gondozása, és a tanácsadás.

A területi védőnők látják el az ifjúság-egészségügyi, feladatokat, figyelembe véve a gyermekek testi és szellemi fejlődésüket. A területi védőnő a jogszabályok és a szakma szabályai alapján komplex újszülött és gyermekágyas gondozást végez. A védőnői látogatásokat rendelet szabályozza.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	3	2	17 462	0
2016	0	3	2	18 287	0
2017	0	3	2	17 494	0
2018	0	3	2	17 865	0
2019	0	3	2	17 845	0
2020	0	3	2	16 334	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön két körzetben két gyermekorvos végzi a háziiorvosi feladatokat.

Feladatuk többek között az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok elvégzése, az egyes népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálatokban való közreműködés, együttműködés az ellátási területén ilyen szűrővizsgálatot végző egészségügyi szolgáltatóval és a végrehajtásért felelős szervvel, a csecsemők és gyermekek gyógyító-megelőző alapellátása, beleértve a tanácsadást is. Az újszülöttek, a veszélyeztetett csecsemők és gyermekek szükség szerinti preventív látogatása. A gyermekintézményekbe történő felvétel előtti orvosi vizsgálat.

A gyermekről ötéves életkorában a külön jogszabály szerinti fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére az iskola-egészségügyi vizsgálat elvégzése.

A településen élő gyermek számára mindezen ellátások biztosítva vannak.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Pest Megyei Pedagógiai Szolgálat Érdi Tagintézménye útján a korai fejlesztést, nevelési tanácsadást, logopédia ellátást, BTMN, SNI megállapítását/kizárását, óvoda pszichológusi koordinációs ellátást biztosítunk gyermekeink számára.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A településen a Gyermekjóléti Szolgálat a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálaton belül önálló szakmai egység. A gyermekjóléti szolgáltatás speciális eszközeivel és módszereivel igyekszik megelőzni és megszüntetni a gyermekek veszélyeztetettségét, segíti a gyermekek családban történő nevelkedését. A gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával védi a gyermek testi és lelki egészségét, elősegíti családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét, megelőzi a gyermek családjából való kiemelését. A Gyermekjóléti Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és oktatási nevelési intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

Tevékenységi körébe tartozik fentiekén túl:

- a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos követése,
- a veszélyeztetett, illetve védelembe vett gyermek gondozásának-nevelésének követése és az ezzel kapcsolatos ügyintézés,
- helyettes szülői hálózat kiépítése és működtetése,
- oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi feladatának segítése,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetésének kezdeményezése,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiséget,
- részvétel a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában.

A kliens igényének megfelelően az ellátási formák: információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, egyéni esetkezelés, családgondozás, pszichológiai tanácsadás biztosítása, közvetítés más intézmények és szolgáltatók felé.

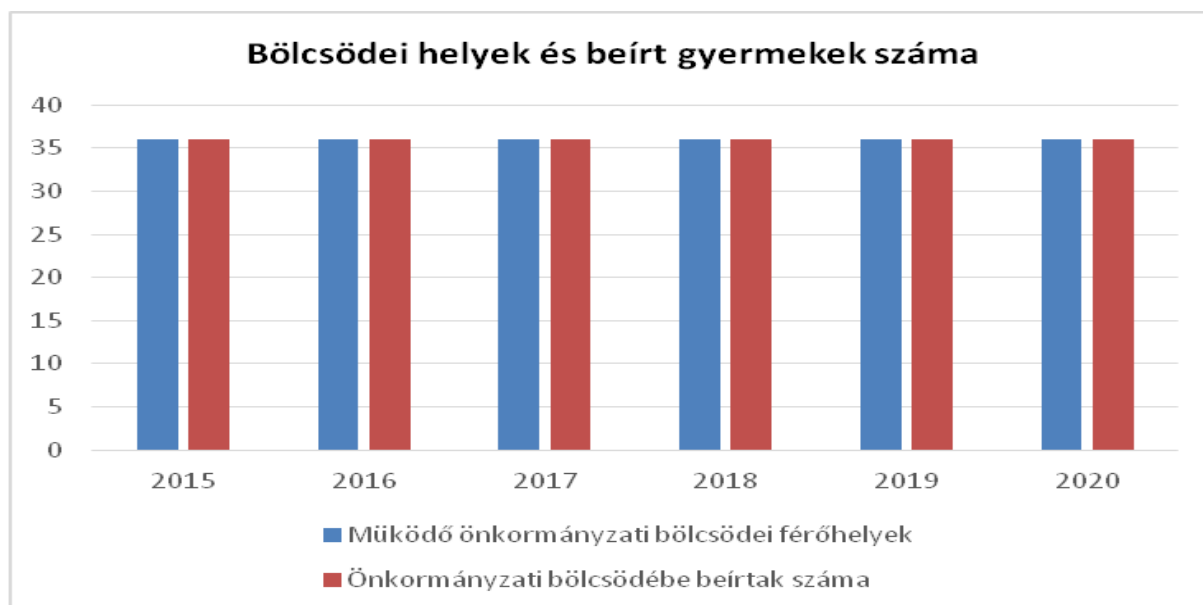
2016-ban járási székhelyeken létrejöttek a család- és gyermekjóléti központok. A központ általános szolgáltatási feladatain túl egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt (lakótelepi szociális munka, jogi tájékoztatásnyújtás és pszichológiai tanácsadás, családkonzultáció, családterápia, stb.). A központok szakmai támogatást nyújtanak az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára. Intézményünknek szoros kapcsolata van az Érdi Család- és Gyermekjóléti Központtal. Jó szakembereket ismertünk meg (fejlesztőpedagógus, pszichológus, családterapeuta), akik sok esetben helyben, Szolgálatunk épületében, biztosítják a szolgáltatást.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Az önkormányzat 2009. óta családi bölcsődét működtet 14 gyermekkel. Továbbá 36 fős bölcsődei ellátás is működik, szintén az önkormányzat fenntartásában. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását végző intézmény. Feladata az egészséges testi fejlődés elősegítése, az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése, a megismerési folyamatok fejlődésének segítése. A bölcsőde végzi a sérült gyermekek korai rehabilitációs, rehabilitációs célú gondozását a gyermek 6 éves koráig.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2015	36	36
2016	36	36
2017	36	36
2018	36	36
2019	36	36
2020	36	36

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

2015. novemberében megnyílt a Tárnoki Tipegő Bölcsőde. 3 csoportban, 36 gyermek gondozása-nevelése biztosított. A gyermekek mozgásigénye a tornaszobában és a nagy udvaron maximálisan megoldott.

A sószoza különösen az őszi-téli időszakban van kihasználva. Lehetősége van a település gyermekeinek is hétközben, délután, térítés ellenében használni.

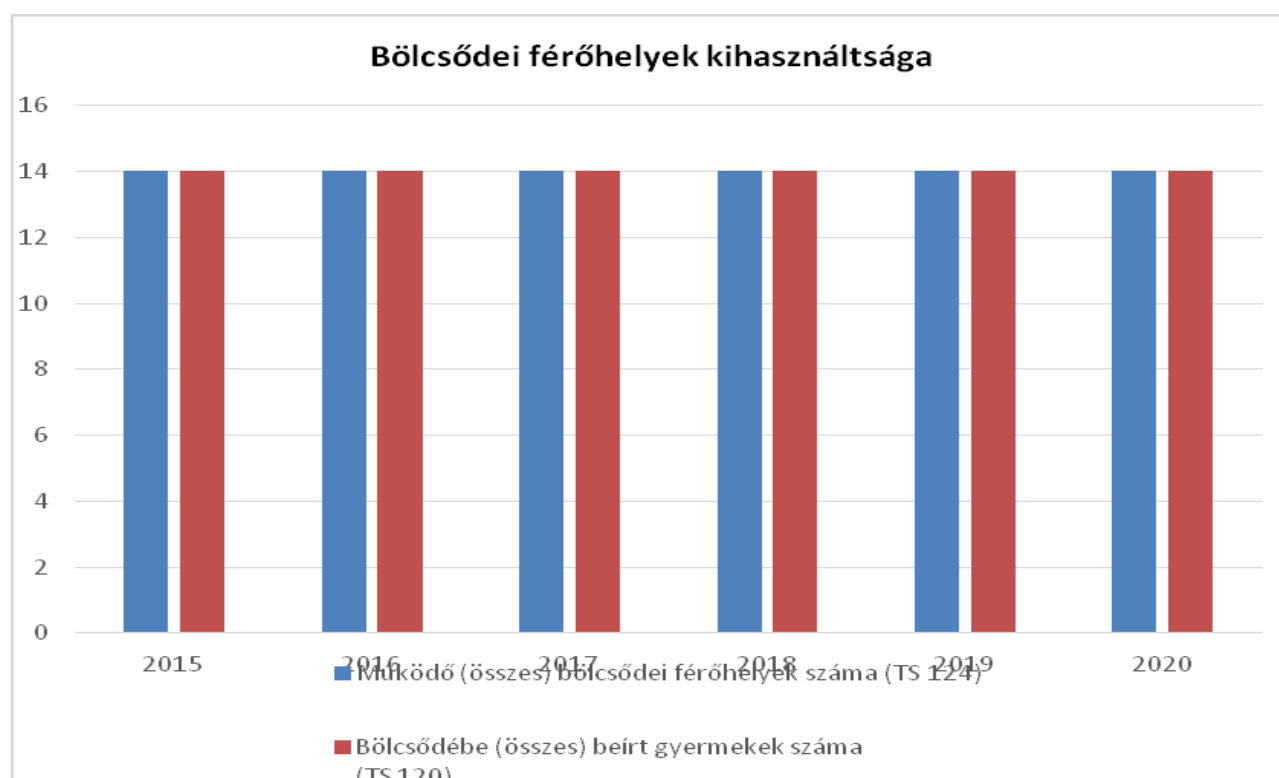
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermeknek két esetben kérte a szülő a felvételét.

Sajátos nevelési igényű gyermeket még nem gondoztunk.

Jelenleg bölcsődefejlesztési projekt van folyamatban. Tárnok lakosságszáma dinamikusan emelkedik, főleg fiatal párok választják lakóhelyül községünket. A fiatal anyukák munkába való visszatérését segíti a bölcsőde, amely a bővítés után legalább 60, 3 év alatti gyermek nappali ellátására lesz alkalmas.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	14	14	0	0	14	14
2016	0	0	14	14	0	0	14	14
2017	0	0	14	14	0	0	14	14
2018	0	0	14	14	0	0	14	14
2019	0	0	14	14	0	0	14	14
2020	0	0	14	14	0	0	14	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Önkormányzat 2009. évtől működtet családi bölcsődét. Első évben 7 fővel egy csoport működött. 2010-től napjainkig két 7-7 fős csoport van. 2018-ban a szolgáltatás időszakos gyermekfelügyelettel bővült. Az ellátás a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat intézmény útján valósul meg.

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Kiemelten fontos feladat a településen élő fiatal, gyermekét egyedül nevelő édesanyák segítése (háztartásvezetési ismeretek tanfolyam indítása).

Prevenációs és szabadidős foglalkozásként korrepetálások, nyári tábor szervezését, ünnepek előtti, és tanítási szünetek alatti kézműves foglalkozások tartását végzi a szolgálat.

Megelőző tevékenység: tájékoztatást végez a célcsoport irányába közvetlen és közvetett módon. Figyeli a célcsoport igényeit és megoldási javaslatokat tesz.

Családgondozás: a jelzőrendszer által, vagy önként jelentkező személyeket, családokat felkeresi, feltárja a helyzetet és együttműködésben cselekvési tervet készít a családgondozó. Bevonja a megoldásba a család tagjait, környezetét, szakembereket és szolgáltatásokat. Alapellátás keretében végzi munkáját.

Védelembe vétel: sikertelen alapellátást követően, ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, vagy más szerv javaslatára feltárja a veszélyeztetettség okát, és a gyámhatóság határozatára épített gondozási-nevelési terv alapján végzi a családgondozást.

Környezettanulmány készítése: írásbeli felkérésre az érintett lakókörnyezetében végzi a környezettanulmányt a családgondozó.

Jelzőrendszer működtetése: a jogszabály szerinti résztvevőkkel az éves alkalmak számát betartva kell a jelzőrendszeri találkozót meg tartani. A tagoktól a jelzéseket írásban is meg kell kapnia a szolgálatnak. A jelzés kapcsán végzett lépésekről a jelzőt tájékoztatni kell.

Ha szükséges, az ügyfél érdekében közös cselekvést kell végrehajtani a jelzőrendszer tagjainak. Ez az együttműködés legszorosabb megvalósulása. A szolgáltatás feladata elsősorban a jelzőrendszer tagjainak tevékenységét megismerve, annak összehangolása. Ha valamely szolgáltatás hiányzik, kezdeményezni kell annak létrehozását.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az Érdi Család- és Gyermekjóléti Központ krízisügyelete a nap huszonnégy órájában hívható, illetve az Önkormányzat pénzbeli, illetve természetbeni juttatásai is igénybe vehetők krízishelyzetben.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat programok keretében megelőzéssel, felvilágosítással, ingyenes védőoltással, stb. propagálja az egészséges életmódot. A település rendezvény tervében számos sportrendezvény van, és az egyéb rendezvények egyik fontos eleme valamilyen sportesemény is.

A szünidőben számos nyári program, illetve tábor van. Az önkormányzat évek óta szervez nyári tábort, amely a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeknek is elérhető.

A tárnoki vasútállomás mellett Sport- és szabadidőparkban megtalálhatóak a street workout pálya, pihenőpark padokkal és sakk asztallal és a játszótér.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Az óvodában, az iskolában, bölcsődében és a családi napköziben biztosított az étkeztetés. Az óvodában, iskolában érvényesítik a kedvezményes étkeztetést. Az óvodában ingyenes étkezésben részesülők száma éves szinten átlagosan 80 fő, iskolába átlagosan 150 fő. Nyári étkezésben átlagosan 40 gyermek részesül.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Külön ilyen jellegű programokról nincs tudomásunk. A települési szintű, illetve az intézmények által szervezett programok mindenki számára biztosítottak.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adatunk, tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés szabályait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendezi. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja,

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt, valamennyi munkanapon, a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Ösztöndíj támogatás (Bursa Hungarica)

A Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatra azok az önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapképző és szakképző képzésben, eredményező alapképzésben, mesterképző és szakképző képzésben, eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

Középiskolai tanulók ösztöndíja

Az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű középiskolai, 9-12 évfolyamos tanulóra, aki képzésre vonatkozó keretidőn belül, teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben folytatja tanulmányait.

Feltétele:

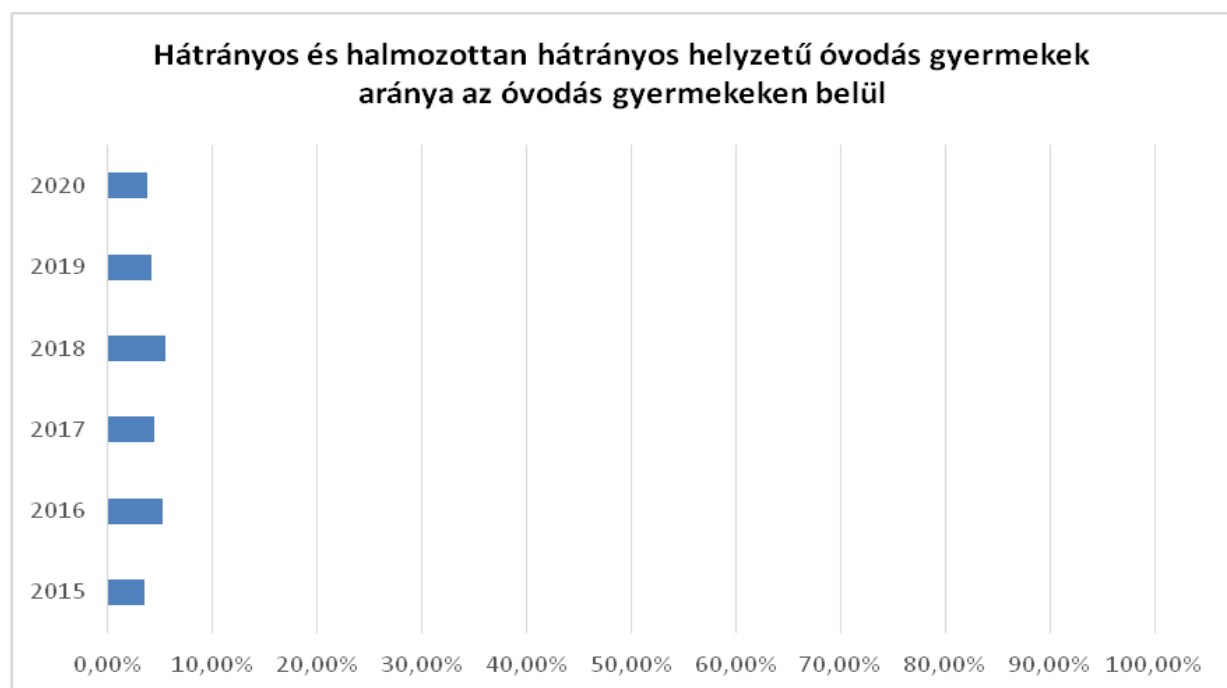
- középiskolai (9-12 évfolyam) teljes idejű (nappali tagozatos) igazolt tanulói jogviszony,
- tanulmányi vagy országos tantárgyi, műveltségi illetve szakmai versenyeredménye kimagasló,
- a pályázóval egy háztartásban élők egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének
- háromszorosát. Az ösztöndíj összege bruttó 5.000,- Ft/hónap, mely minden év szeptember 1-től, következő év június 30-ig kerül meghatározásra.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	344	12	3,50%
2016	343	18	5,25%
2017	346	15	4,35%
2018	347	19	5,50%
2019	338	14	4,20%
2020	348	13	3,75%

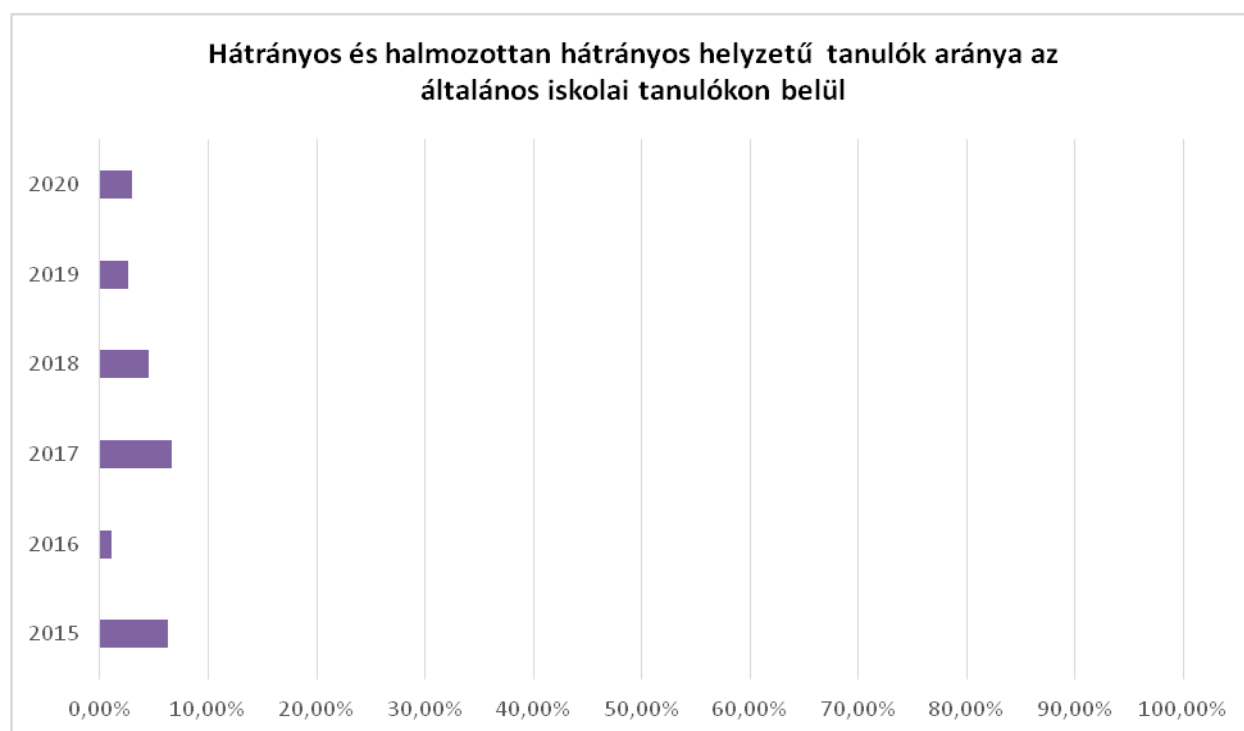
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	477	30	6,29%
2016	459	5	1,09%
2017	455	30	6,60%
2018	468	21	4,50%
2019	451	12	2,65%
2020	471	14	3,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A tanulói létszámok folyamatos csökkenés figyelhető meg, mely adódik egyrészt:

- az első évfolyamra beiratkozók számából – kb. 20-24 tanulóval kevesebb kerül be a rendszerbe,
- a települési állandó lakhely szerinti 120-127 nebulóból csak az 51% iratkozik a helyi iskolába,
- a negyedik évfolyamról – iskolaváltások következtében 20-24 tanuló, azaz egy osztálynyi távozik a rendszerből, így az 5. évfolyamon egy osztállyal kevesebb indítható,
- az év közbeni átiratkozások/beiratkozások nem javítanak jelentősen a létszámadatainkon.

E létszámadatokban lévő problémák:

Az intézmény kapacitása alapján a helyi lakosúakból fel tudna venni az első évfolyamra tanulókat. A betelepülők nagy része nem él ezzel a lehetőséggel különböző okok miatt. Az óvodában már eldöntik a szülők egy része, hogy csak 4. évfolyamig íratják be gyermekeiket a helyi iskolába. Így áll elő az a helyzet, hogy a felső tagozatra egy osztállyal kevesebb lép be.

A tanulói létszám alakulásában a legnagyobb probléma, hogy elsősorban a jó és kiváló teljesítményű tanulók nem kerülnek be a rendszerbe, illetve a 4. évfolyamról ezeket a tanulókat viszik el.

Hol látszik ez?

- első évfolyamon a DIFER mérések eredménye egyre alacsonyabb,
- a 4. évfolyamon nincsen országos kötelező mérés/négy évente kérhető,
- alsós tanítók és a szülők azt tartják sikernek, ha minél több tanuló bekerül kisgimnáziumba, ami a felső tagozatnak épp az ellenkezője, ui. az 5.évfolyamra bekerülők zömében közepes tudásszinttel érkeznek,
- a kompetenciaméréseket a fentiek alapján kialakuló tudásszintű gyerekekkel végezzük, melyből a 6. évfolyamon mindig alacsonyabbak az eredmények, majd 8. évfolyamra némiképp javulás mutatkozik,
- a lemorzsolódási mutatók ugyancsak a fentiekből adódóan nehezen javíthatók, ui. a 3 egész alatti eredmények is ebbe a kategóriába tartoznak a bukások mellett,

Azaz a felső tagozatot terheli teljes egészében az, ami miatt sokan nem íratják be gyermeküket ebbe az iskolába, függetlenül, hogy a helyzet kialakításában a felső tagozatnak abszolút nincs szerepe.

Éppen ezek miatt számtalan intézkedésre volt/van szükség:

- az első évfolyamra osztályonként pedagógus asszisztensek beállítása,
- iskola pszichológus, gyógypedagógus áthelyezése a kis iskolába.

A cél, hogy a DIFER mérésben alacsonyan teljesítők mielőbbi megsegítése, felzárkóztatása, hogy a 4. évfolyamról az 5. évfolyamra belépők szintjét megemeljük, ui. annak a megállítása, hogy ne vigyék el a gyerekeket nehezen kivitelezhető.

A tanulói elhelyezésben a kis iskolába került az 1-3. évfolyam.

A nagy iskolába integráltuk a 4. évfolyamot, ahol felsős kollégák is tanítanak, amivel az átmenetet segítjük és ezzel is minél több szülőnél elérni, hogy gyermekét igenis érdemes intézményünkbe hagyni.

Szakmai munkacsoportjaink átszervezésére, a szakmai képzéseken való nagyobb arányú részvételek – kiemelten a módszertani képzések – voltak szükségesek.

Szaktanácsadásokra került sor, azokon a tantárgycsoportokon, amelyek a mérésekben szerepelnek. Intézményfejlesztés segítésére is kértem szaktanácsadást.

További probléma az iskola helyzetében:

- két új iskola átadása Érden, mely Tárnok település M7 –es része felőli - Érd parkvárosban és a 7-es út mentén a Batthyány iskola, ami csak sportiskola, ami gimnáziumi fejlesztéseket is tervez,
- mindkét iskola új építésű, új berendezések –usodával egyik, nagy sportcsarnokkal a másik, az ilyen feltételekkel az iskolánk egyre kevésbé tud versenyképes lenni.

A fentiek alapján kilátások:

- a csökkenő létszámból egyre kevesebb osztály indítása,

- a tanulói összetétel és annak szintje ?,
- felső tagozat léte,
- a mérési eredmények, lemorzsolódási mutatókban stagnálás,
- új utakat találni – roppant nehéz!,
- elkerülendő tagintézményi szervezés.

Kitűzött célunk mégis a további fejlesztésekben:

- a települési iskola mind színvonalasabb fenntartása,
- az első évfolyamra növekvő beiratkozási szám elérése,
- az 5. évfolyamon növekvő tanulói létszám, a 4. évfolyam megtartása,
- az előző kettő alapján az évfolyami három osztályok folyamatos léte 1-8.évfolyamig,
- ebből az első kitűzött cél a kb. 450 fő elérése/oktatási statisztika szerint 401 fő,
- a településen élő fiatal pedagógusokkal betölteni a megüresedő álláshelyeinket.

Az intézményben az SNI-s tanulók száma emelkedik:

38 tanulót érint, melyre egy gyógypedagógus áll rendelkezésre, aki ezt mind nem tudja ellátni, az autista gyerekekre nincs szakképzett gyógypedagógusunk, a logopédiai ellátást sem tudjuk biztosítani - nyugdíjazás - szakember hiányában.

A tankerületben történtek egyeztetések, de általános a szakember hiány, jelenleg utazó gyógypedagógusi hálózat sem tudja ezeket ellátni.

Hátrányos helyzetű tanulók helyzete:

A gyermekjóléti szolgálattal folyamatos a jelzőrendszeri kapcsolat, esetmegbeszélések.

Több éve szociális segítő heti két alkalommal van az iskolában.

Két éve iskolaőr is segíti a munkánkat.

Kiemelt probléma:

Hiányzások nagy száma, azon belül igazolatlan hiányzások magas száma, ami főleg egy-egy tanuló esetében kiugró.

A hátrányos helyzetű tanulók számában a papír és a valósnak vélt között nagyobb az eltérés, több tanulót érzékelünk a rendszerben hátrányosnak, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanuló nincs is feltüntetve.

A családok háttéréről egyre kevesebb információ szerezhető be, nehezen nyomon követhetők, különösen azok a tanulók, akik egy másik iskolából probléma miatt kerültek intézményünkbe, itt több esetben Érdiekről van szó.

Itt megállapítható, hogy azok a hátrányos, nehéz helyzetűek, akik 1-8-ig a mi gyerekeink jóval kevesebb a probléma, mint akik menet közbe kerültek ide.

A nagy hiánnyal rendelkező tanulók felzárkóztatása, megsegítése is nagyon nehéz, mert ők motiválatlanok és a szülői háttérükben sem teljesen támogatottak.

A fentiekben jelzett tanulói összetétel alakulásában sajnos, ezen tanulóknak az aránya egyre erőteljesebbé válik, így fejlesztőpedagógus és gyógypedagógusok további együttes munkája szükséges.

Az intézményben a tanulócsoporthajátok átszervezésének lehetősége az egyik út, mellyel a fejlesztés, felzárkóztatás megoldható.

Az intézmény szakmai munkájának és tevékenységeinek kiemelt pontja, hogy a tárnoki gyerekek a települési intézmény tanulói legyenek!

A két éve megújított honlapunkon minden iskola falain belül levő eseményről tájékoztatást adunk, segítve minden tárnoki lakos bepillantását az iskola életébe.

A települési újságban rendszeres a tájékoztatás, de további bővítést kell tennünk, amit a covidos helyzet nem könnyített.

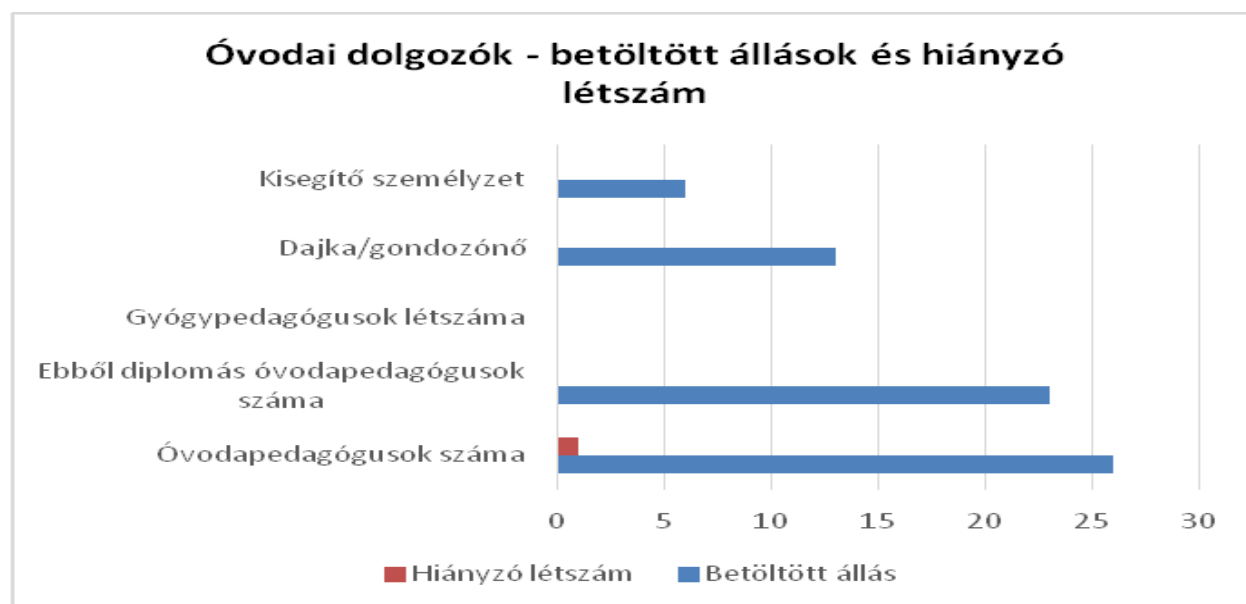
A 4.4. a) 3. számú táblázathoz nincs adatunk, mivel a településen nincs középiskolai oktatás.

A 4.4. a) 4. számú táblázathoz nincs adatunk

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	4	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	384	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	15	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00-17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	5 hét, de az óvodai ellátás egész nyáron biztosított	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	26	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	23	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	13	0
Kiegészítő személyzet	6	0

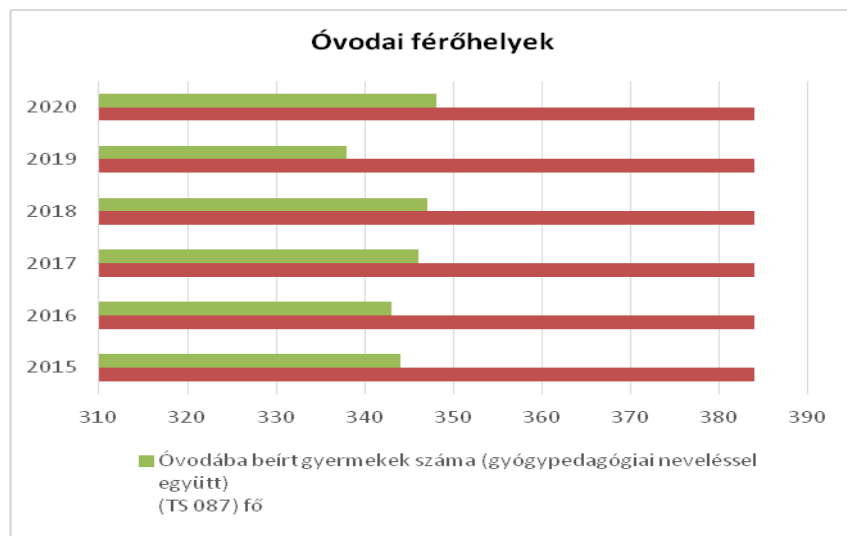
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	413	15	384	4	344	0	n.a.	23
2016	431	14	384	4	343	0	n.a.	25
2017	437	13	384	4	346	0	n.a.	27
2018	446	13	384	4	347	0	n.a.	27
2019	437	13	384	4	338	0	n.a.	26
2020	428	13	384	4	348	0	n.a.	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek 3 éves korától az iskolába lépésig. Az intézmény biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő – személyiségfejlesztő.

Óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. A pedagógiai tevékenység segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Támogatja a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, lehetőségét. Az intézmény fontosnak tartja a kölcsönös együttélést és megértést egyazon társadalomban élő, különböző kultúrák között. Biztosítja a gyermeki jogok és alapvető szabadságok védelmét.

Az intézmény pedagógiai programja gyermekközpontú, a nevelés mind a négy épületében. Játékkal, mesével program keretében valósulnak meg, a helyi sajátosságok figyelembevételével. A programok kiemelt pillérei a fenntartható életmódra - egészséges életvitel igényére, környezettudatosságra, valamint a környezet megismerésére, szeretetére, védelmére nevelés. A nevelési gyakorlat szegregációmentes, az óvodában megkülönböztetés semmilyen tekintetben nincsen.

A rendelkezésre álló férőhelyek biztosítják minden gyermek számára az óvodai ellátást. A halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű 3-4 éves gyermekek beíratását fokozott figyelemmel kíséri az intézmény annak érdekében, hogy a gyermek óvodai ellátásban részesüljön.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	20	2	24	5,25%
2015/2016	0	20	2	23	6,30%
2016/2017	0	20	2	23	0,00%
2017/2018	0	20	2	23	2,35%
2018/2019	0	20	2	23	0,00%
2019/2020	0	20	2	24	17,00%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Településünkön a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) fenntartásában, két épületben működik a Tárnoki II. Rákóczi Ferenc Sportiskolai Általános Iskola.

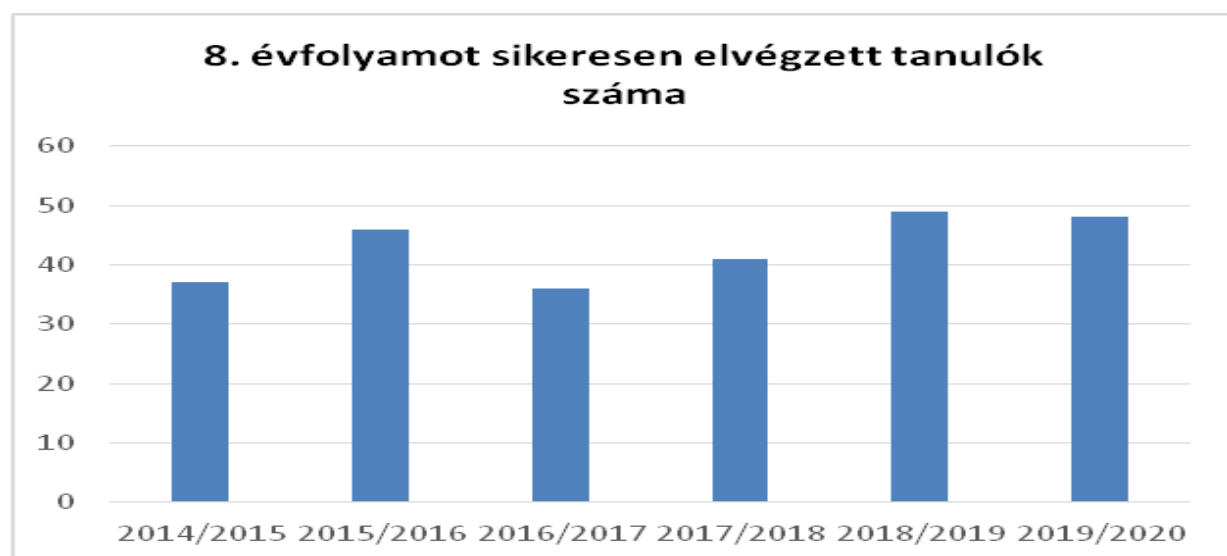
Az intézmény alaptevékenységei:

Általános iskolai nevelés – oktatás keretein belül ép, SNI-s, BTM-s beszéd fogyatékos gyermekek nevelését és oktatását látják el 1-8. évfolyamon.

Tanulásban akadályozott tanulók alapfokú nevelése, oktatása.
Többszintű differenciálás, egyéni megsegítés a tanórákon és a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon.
Diszlexia-, diszgráfia korrekció, reedukáció.
Kreatív képességek művészeti, zenei tehetséggondozás.
Logopédiai megsegítés.
Beszéd fogyatékosok megsegítése.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	37
2015/2016	46
2016/2017	36
2017/2018	41
2018/2019	49
2019/2020	48

Forrás: TelR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma változó, de elmondható, hogy 2015/2016., 2018/2019. és 2019/2020. tanévekben a legmagasabb.

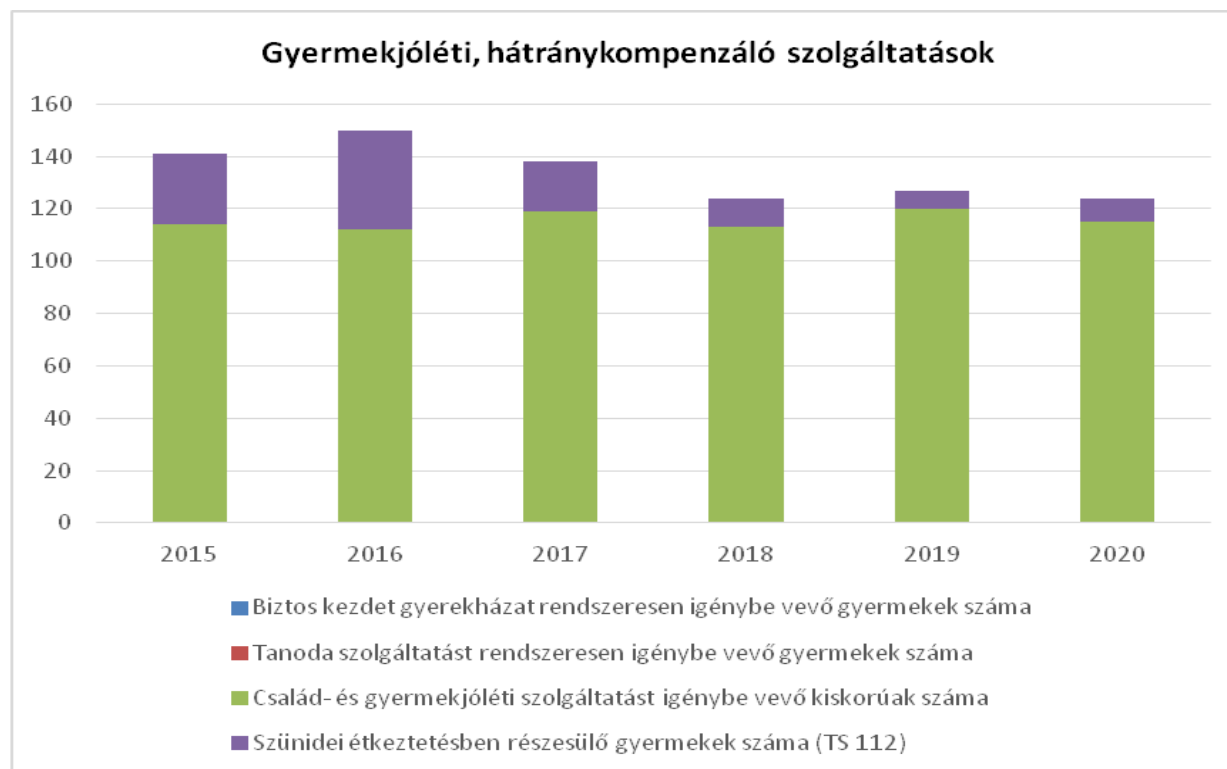
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésre.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésre.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	114	27
2016	n.a.	n.a.	112	38
2017	n.a.	n.a.	119	19
2018	n.a.	n.a.	113	11
2019	n.a.	n.a.	120	7
2020	n.a.	n.a.	115	9

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Biztos kezdet gyerekház, illetve Tanodai szolgáltatást igénybe vevőkre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei korlátozottak.	A lehetőségek bővítése, pályázati lehetőségek kiaknázása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Tárnokon - az országos szinthez hasonlóan – a nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket. A felvételi és az előmeneteli diszkrimináció sok esetben korlátozza az egyenlő esélyeket. Lehet, hogy a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket.

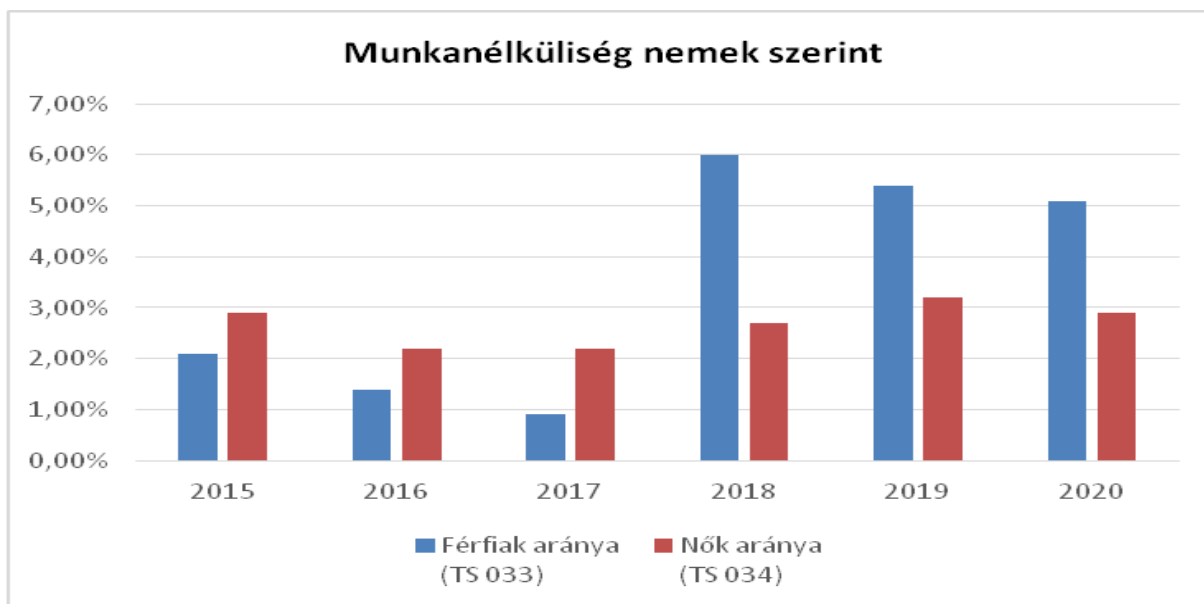
A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lényeges okai között a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségeit lehet kimutatni. A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlenségére, főként a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei miatt kell odafigyelni. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját, figyelniük a betegség miatt kiesett napokra, a kieső munkavállaló visszailleszkedésére.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	2,10%	2,90%	2,50%
2016	1,40%	2,20%	1,80%
2017	0,90%	2,20%	1,55%
2018	6,00%	2,70%	4,35%
2019	5,40%	3,20%	4,30%
2020	5,10%	2,90%	4,00%

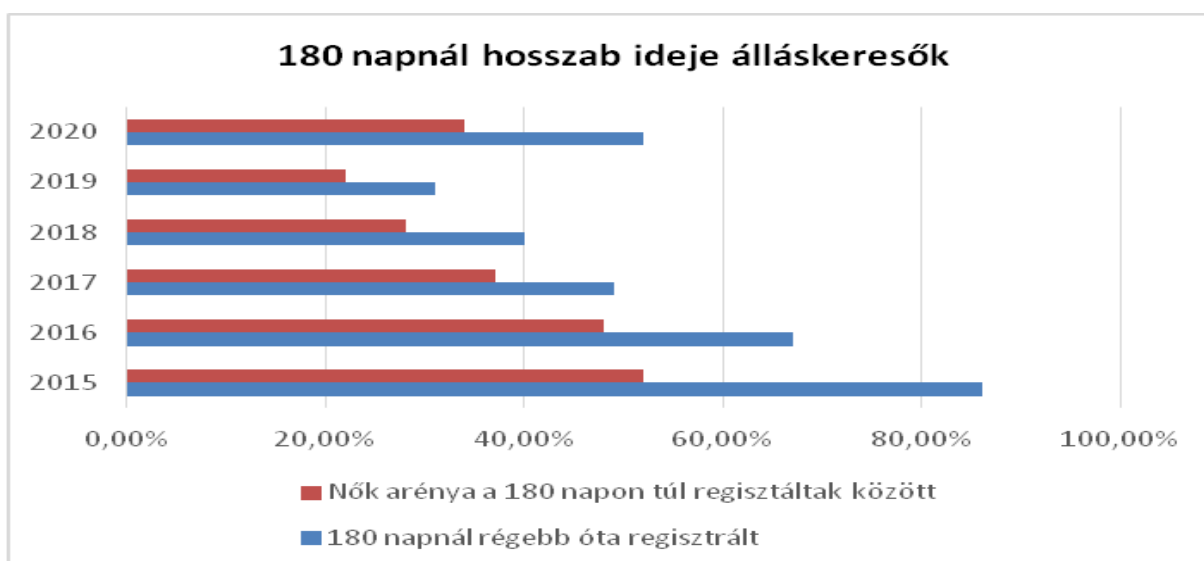
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

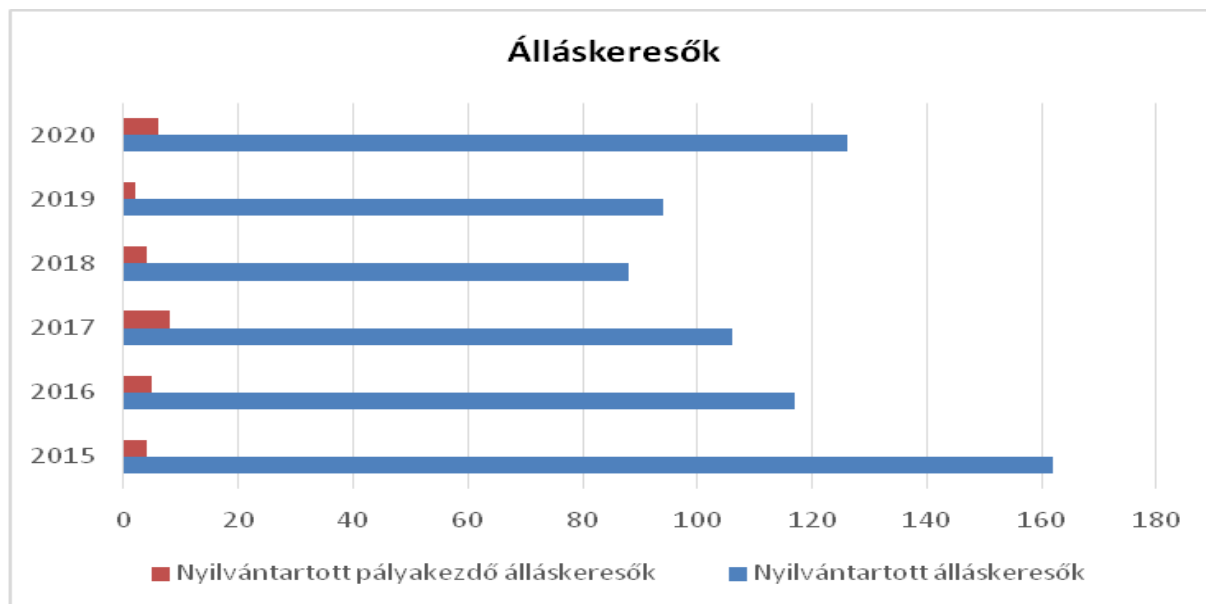
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	86,00%	52,00%
2016	67,00%	48,00%
2017	49,00%	37,00%
2018	40,00%	28,00%
2019	31,00%	22,00%
2020	52,00%	34,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	162	4
2016	117	5
2017	106	8
2018	88	4
2019	94	2
2020	126	6

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők aránya az állás keresők körében az első három évben magasabb a férfiakéhoz képest, majd ez az arány az utolsó három évben megfordul.

Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül 2015. évtől folyamatosan csökken, majd 2020. évben ismét emelkedést mutat.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatást segítő képzési programokon való részvételéről nincs adatunk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei az országos tendenciákhoz hasonlóan nagyon nehéz.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

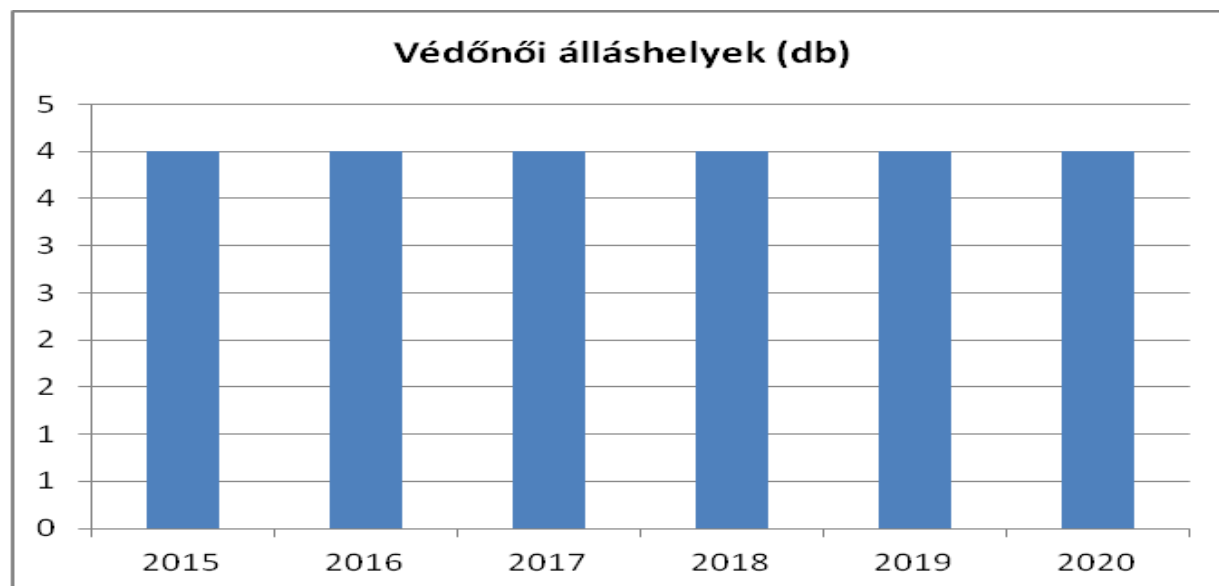
Az Önkormányzatnak nincsenek adatai hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén. Ugyanakkor országos felmérések kimutatták, hogy léteznek bérkülönbségek férfiak és nők között.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az óvodai férőhelyekkel biztosított az óvodai ellátás. (Lásd: 4.4 fejezetben) Helyhiány miatt elutasított gyermek nincs. Továbbá a nők munkába állását segíti a 14 gyermeket befogadó családi bölcsőde, valamint a bölcsőde is, mely további 36 gyermek elhelyezését biztosítja. (Lásd: 4.3. fejezet)

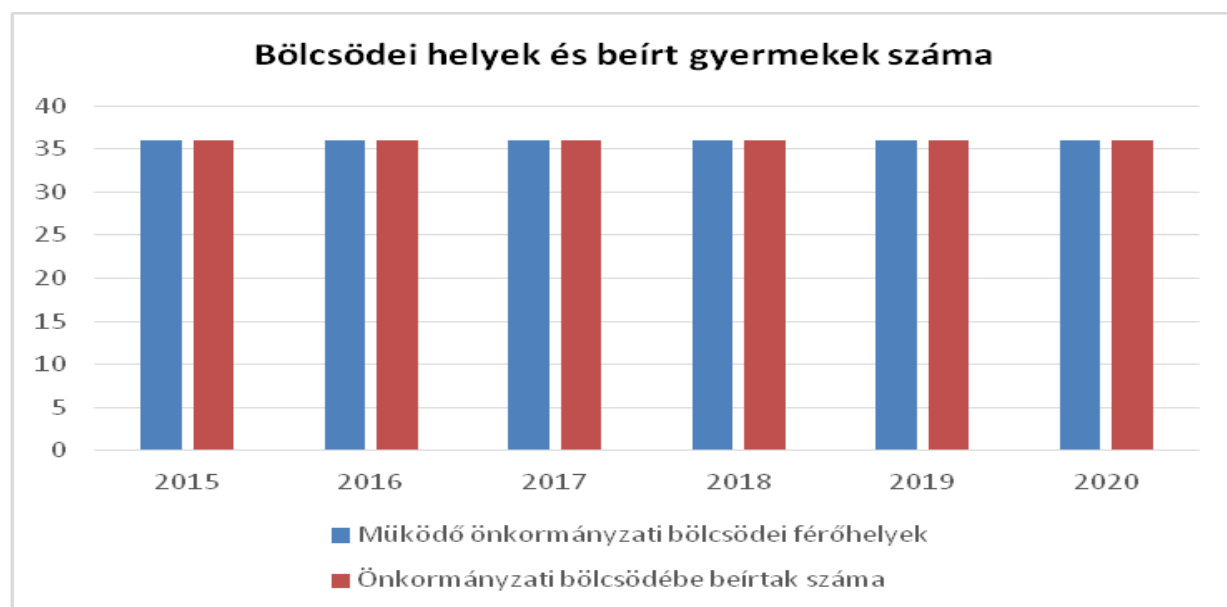
5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	4	395	98,75
2016	4	392	98
2017	4	398	100
2018	4	434	108,5
2019	4	472	118
2020	4	516	129

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

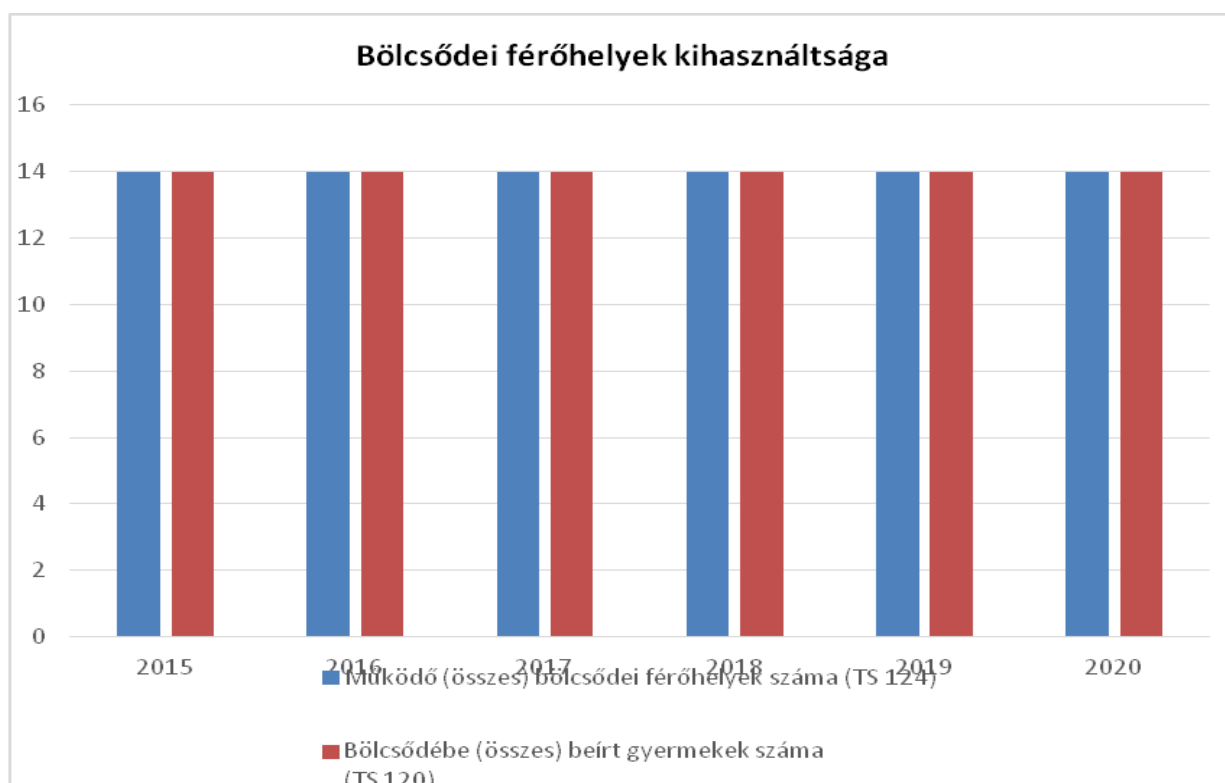
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	36	36
2016	36	36
2017	36	36
2018	36	36
2019	36	36
2020	36	36

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	14	14	0	0	14	14
2016	0	0	14	14	0	0	14	14
2017	0	0	14	14	0	0	14	14
2018	0	0	14	14	0	0	14	14
2019	0	0	14	14	0	0	14	14
2020	0	0	14	14	0	0	14	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A nyári hónapokban, csütörtökönként működik a nyitott tanácsadó, amikor a kismamák a kérdéseikkel közvetlenül kereshetik fel a védőnőjüket.

Minden évben szeptemberben megrendezésre kerül az Anyatejes Táplálás Világnapja, mely az Egészségügyi Világszervezet és az UNICEF átfogó programja a csecsemők egészséges táplálása érdekében.

A közel 100 éves védőnői hivatás a nő-, anya-, és gyermekvédelem alapfeladatait megőrizve a jövőben kiterjed a daganatos betegségek megelőzésére, mely a méhnyakszűrést is magában foglalja. Az erre történő felkészülés a védőnői szolgálatnál megtörtént.

A cél, hogy minden tárnoki érintett számára elérhető legyen, hogy a szűrésen részt vehessen. A Tárnoki Baba-Mama Klub rendezvényei, a nyári nyílt tanácsadó szervezése, mind segít az érdeklődőknek a tanácsadásban.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Tárnokon, a családon belüli erőszakról, illetve a nőket ért erőszakról nincsenek adataink, információink.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Jelenleg nem áll rendelkezésre adat. A válsághelyzetbe került családok, a családok átmeneti otthonába mehetnek pl.: Sorsunk! Jövőnk Alapítvány.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselő-testület tagja	
	Férfi	Nő
2015	5	4
2016	5	4
2017	5	4
2018	5	4
2019	5	4
2020	5	4

Forrás: Saját forrás

Tárnokon, az országos helyzethez hasonlóan nem jelentős a nők szerepe a közéletben. Az utolsó helyi választás után az arányuk stagnál. A helyi közintézmények vezetői ellenben nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem áll rendelkezésünkre olyan adat, mely nők társadalmi problémáját érinti. Véleményezhető, hogy hasonló vagy ugyan azok a problémák vannak jelen, mint ország, illetve világszerte.

A Magyar Nők Szövetsége a nők által megfogalmazott problémák és a mindenkori döntéshozók közötti kapcsolat szerepét tölti be. Fellép minden olyan társadalmi megnyilvánulás ellen, amely nyíltan vagy burkoltan akadályozza a nők hivatásbeli vagy közéleti szerepvállalását. Támogatja a nők minél nagyobb arányú részvételét a közéletben.

A Magyar Nők Szövetsége olyan foglalkoztatáspolitikát szorgalmaz, amely a nők számára sokszínű, rugalmas munkavállalási lehetőségeket biztosít.

Segíti a nők munkaerő-piaci arányának növelését, a munkaerő-piac igényeihez igazodó átfogó és minden nő számára elérhető átképzéseket, továbbtanulási lehetőségeket.

Szorgalmazza azon munkavállalási formákat, melyek segítenek összeegyeztetni az anya, család és karrier dilemmáját.

(Forrás: Magyar Nők Szövetsége honlapja)

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

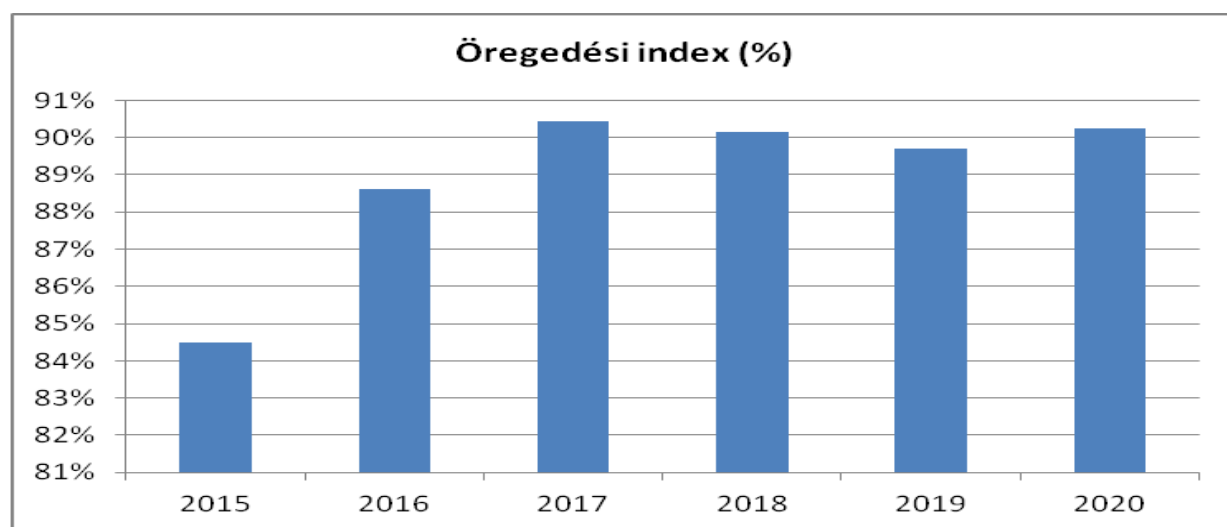
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony a nők foglalkoztatása a férfiakéhoz képest.	Foglalkoztatást elősegítő programok kidolgozása, továbbképzés, átképzés támogatása
Nők szerepe a közéletben továbbra is alacsonyabb mértékű.	A köz érdekében végzett munka vonzóbbá tétele, kampánya. Elismerés, megbecsülés.
Nincs adatunk a családon belüli erőszakról.	Szoros együttműködés kialakítása a helyi rendőrséggel, intézménnyel a témával kapcsolatban.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

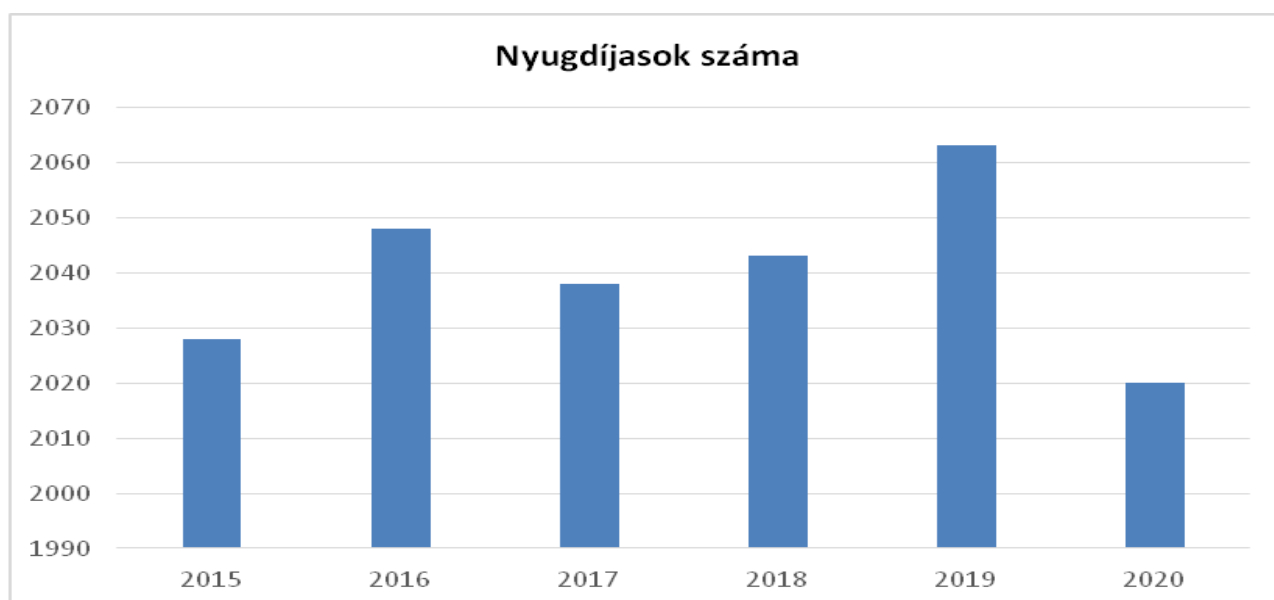
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	1 307	1 547	84,49%
2016	1 368	1 544	88,60%
2017	1 400	1 548	90,44%
2018	1 457	1 616	90,16%
2019	1 525	1 700	89,71%
2020	1 538	1 704	90,26%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

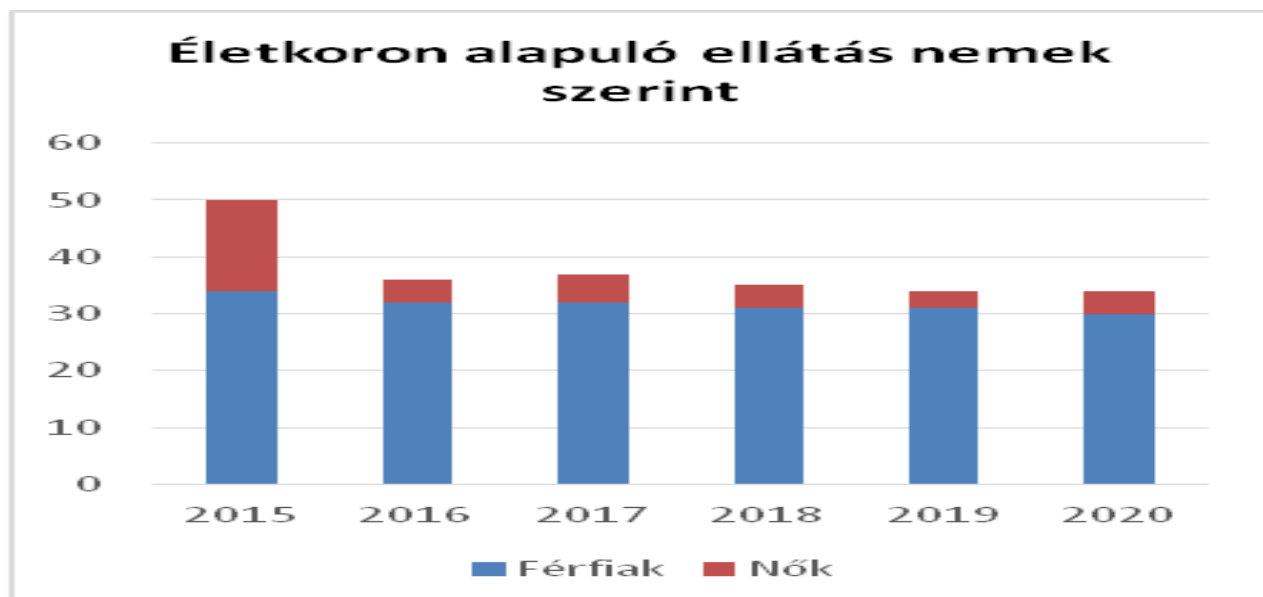
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	816	1212	2028
2016	830	1218	2048
2017	819	1219	2038
2018	816	1227	2043
2019	840	1223	2063
2020	806	1214	2020

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	34	16	604	986	1	43	n.a.
2016	32	4	621	1012	1	41	n.a.
2017	32	5	619	1024	2	35	n.a.
2018	31	4	628	1042	3	26	n.a.
2019	31	3	652	1045	3	27	n.a.
2020	30	4	628	1038	3	27	n.a.

Forrás: TeIR,Kr

A fenti adatok tükrében elmondható, hogy az öregedési index folyamatosan emelkedik. 2017-ben és 2020-ban 90% feletti értéket mutat.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a nők esetében lényegesen magasabb, mint a férfiaké.

Nyugdíjszerű ellátások életkor és nemek alapján a férfiak száma magasabb a nőkéhez képest.

Ha az adatokat külön-külön vizsgáljuk, akkor látható, hogy lényegesen több nő részesül öregségi nyugdíjban, mint férfi. Viszont életkoron alapuló ellátásban részesülők esetében a férfiak száma magasabb a nőkéhez viszonyítva. Ez a különbség feltételezhetően a nők kedvezményes öregségi nyugdíjával van összefüggésben.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	162	121	106	88	94	126
41-45 év (TS 042)	Fő	13	9	10	13	9	15
	%	8,02%	7,44%	9,43%	14,77%	9,57%	11,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	18	19	11	6	14	9
	%	11,11%	15,70%	10,38%	6,82%	14,89%	7,14%
51-55 év (TS 044)	Fő	21	13	9	7	10	13
	%	12,96%	10,74%	8,49%	7,95%	10,64%	10,32%
56-60 év (TS 045)	Fő	27	24	16	10	11	14
	%	16,67%	19,83%	15,09%	11,36%	11,70%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29	27	17	18	15	20
	%	17,90%	22,31%	16,04%	20,45%	15,96%	15,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 61 éves vagy a felettiiek száma átlagosan azonos szintet mutat. Sajnos nem derül ki, hogy van-e köztük nyugdíjas foglalkoztatott.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; Az idősödő embereknek Tárnokon lehetőségük van az Idősök Klubjában a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, mosásra, fürdésre, közösségi együttlétre. Egészségügyi gondozás keretében vércukor- és vérnyomásmérésre. A tagoknak lehetősége van szabadidős és foglalkoztatási programokon való részvételre. A klub programját, a tagok igényének megfelelően, a klubvezető állítja össze. A programban heti rendszerességgel ismétlődő programok (pl. filmklub, zenehallgatás, társasjáték, stb.) illetve alkalmi programok (pl. kirándulás, névnapok tartása) fordulnak elő.

A feladatok ellátásában segítséget nyújtanak az egyház, a vöröskereszt, a civil szervezetek és a vállalkozók, képviselői is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A 6.2. táblázatot vizsgálva, mivel nem állapítható meg, hogy a 61 éves vagy a feletti nyilvántartott álláskeresők száma között van-e nyugdíjas foglalkoztatott, ezért a hátrányos megkülönböztetés nem vizsgálható.

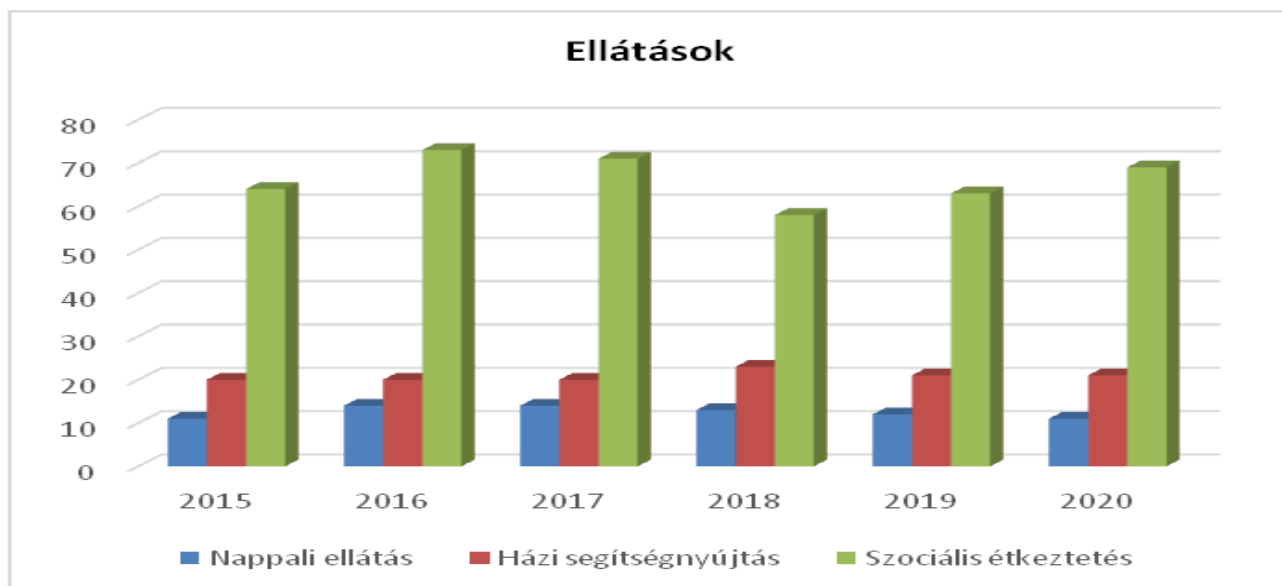
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősebb embereknek ügyeik intézéséhez nagy segítség a közlekedés. Tárnokon nincs helyi közösségi közlekedés, a távolsági buszjáratok igénybe vételével lehet eljutni a Polgármesteri Hivatalba, az Egészségházba, a Családsegítő Központba, Idősök Klubjába, a szociális szolgáltatókhoz, illetve nagyobb bevásárló boltokhoz. Ez a közlekedés nem akadálymentesített, így az idős embernek nehéz lehet a busz használata.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	1 307	11	20	64
2016	1 368	14	20	73
2017	1 400	14	20	71
2018	1 457	13	23	58
2019	1 525	12	21	63
2020	1 538	11	21	69

Forrás:TeIR,KSHTstar

Településünkön az egészségügyi alapellátáshoz, valamint a szociális ellátáshoz való hozzáférés az idősök részére biztosított. A szolgáltatások két külön helyszínen találhatók, melyeket tömegközlekedés útján érnek el. Az ábra alapján elmondható, hogy a 65 év feletti lakosság körében a szociális étkeztést veszik legtöbbször igénybe.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősök kulturális, közművelődési hozzáférése megfelelőnek mondható. Ugyanakkor nincs adatunk arról, hogy az egyes típusú rendezvényeket milyen arányban látogatja a korosztály. Ennek felmérése után lehetne még célzottabban tervezni a kulturális eseményeket, műsorokat.

b) idősök informatikai jártassága;

Nincs felmérés az idősök informatikai jártasságáról.

d) a generációk közötti programok.

Nem áll rendelkezésünkre ilyen adat.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Tárnok Nagyközség Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít az idősökre.

A Heinrich Antal Községi Szintér megrendezésében sor kerül az Idősök világnapjára.

Mindenki életében kortól függetlenül fontos szerepet tölt be a Karácsony. Az önkormányzat „Idősök Karácsonya” címmel minden évben a nyugdíjasok számára ünnepséget szervez, melynek keretében karácsonyi csomaggal ajándékozza meg őket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

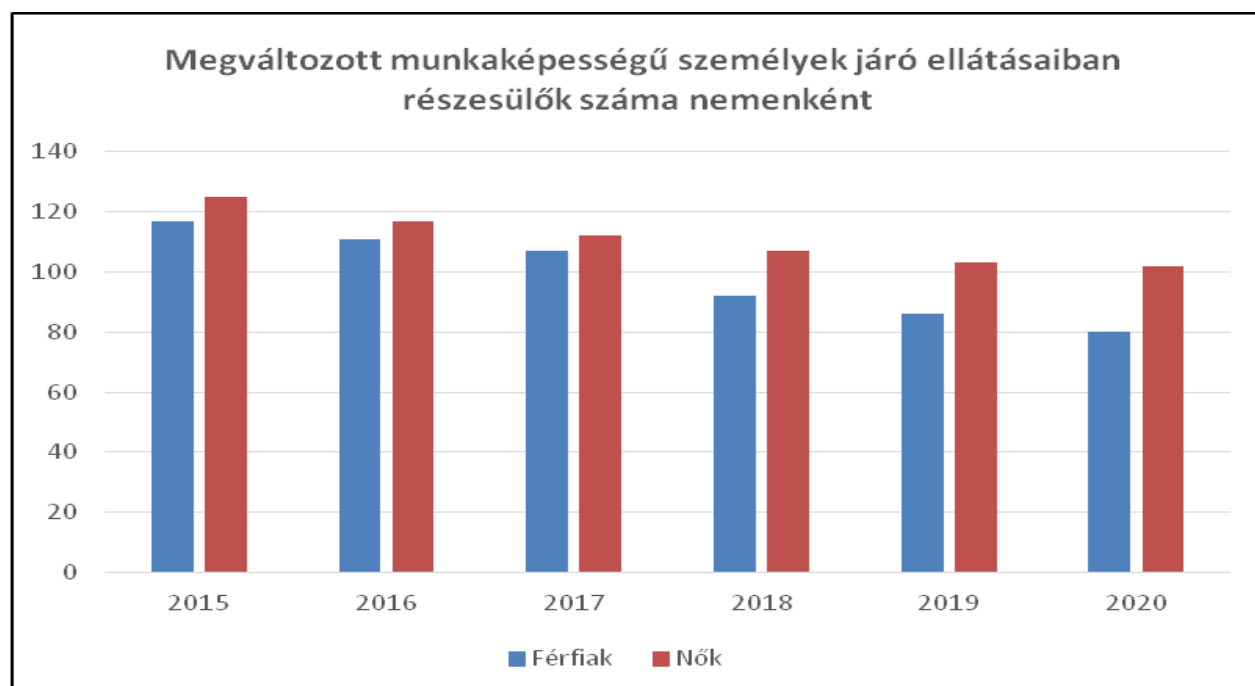
Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Továbbra is növekszik az 55 év feletti munkanélküliek aránya.	Munkaerő-piaci eszközök kidolgozása, pályázati rendszer kidolgozása.
Idősök kulturális szokásairól nincs adatgyűjtés.	Az idős emberek közművelődéshez való hozzáféréseinek feltárása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

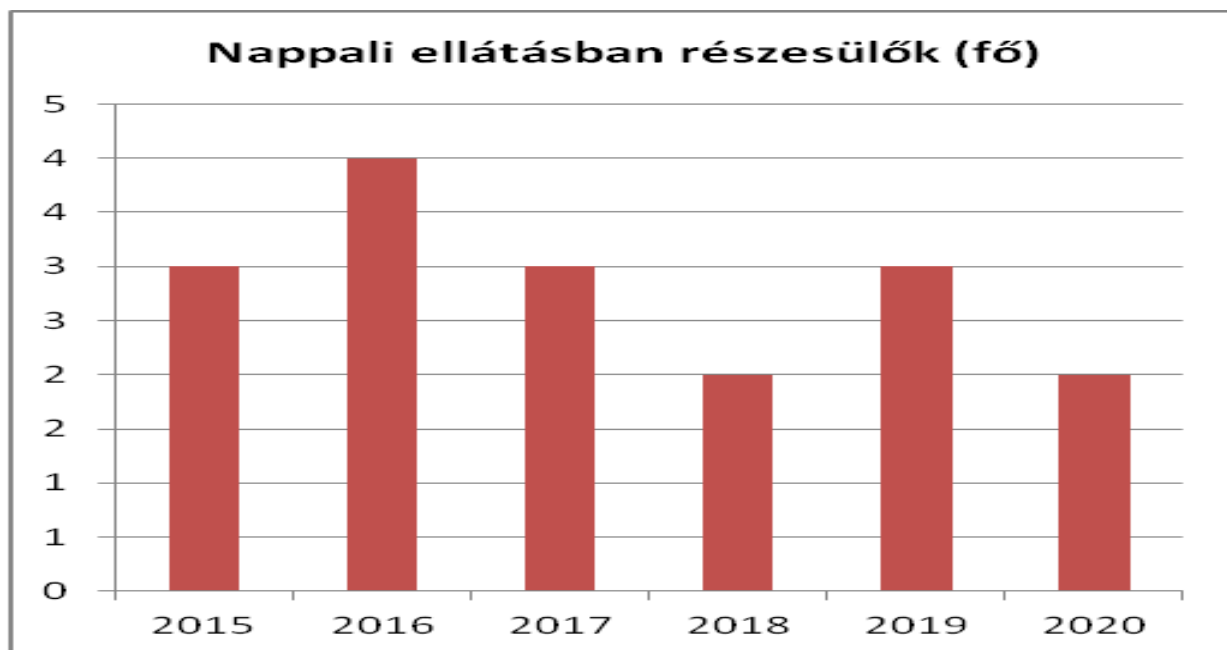
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	117	125	242
2016	111	117	228
2017	107	112	219
2018	92	107	199
2019	86	103	189
2020	80	102	182

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	3
2016	4
2017	3
2018	2
2019	3
2020	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A fogyatékos személyek állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni jogaikkal, ezért indokolt, hogy minden lehetséges módon előnyben részesüljenek, így érvényesülhet a hátrányos megkülönböztetés tilalmának, az előnyben részesítés kötelezettségének elve, az esélyegyenlőség és az önrendelkezés elve.

A hátrányokkal terhelt és a fogyatékos emberek munkavállalási lehetőségeit determinálja az össznépszerűnél alacsonyabb iskolai végzettség. A fogyatékos emberek közül nagyobb az aránya azoknak, akik rövidebb, illetve kötetlen munkaidőben dolgoznak.

A fogyatékos személyek esélyegyenlőtlenségét három tényezőre lehet visszavezetni:

- a munkahelyeken akadályozottak a mozgásban, kommunikációban, stb.,
- nehéz e speciális foglalkoztatott csoport számára megfelelő munkalehetőségeket biztosítani,
- előítéletek velük szemben még elég sok munkahelyeken,

Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának fontos eszköze lehet:

- munkahelyek akadálymentesítése,
- az egészségi állapotuknak megfelelő, a ténylegesen részmunkaidős munkakörök kialakítása. A rendszer jó működésében nagy szerepe van a munkáltatóknak és az egészséges munkatársaknak,
- a fogyatékkal élők képzéséhez és foglalkoztatásához emellett speciális infrastrukturális feltételek és eszközök is szükségesek. Ezek megteremtése az önkormányzati forrásokra kizárólagosan nem alapozható, ezért kistérségi, megyei összefogásra van szükség.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fenti hiányosságok mielőbbi megvalósítása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adatunk a foglalkoztatás területén fogyatékkal élőket ért hátrányos megkülönböztetésről.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincs adatunk az önálló életvitelt támogató intézményekről, szolgáltatásokról, programokról.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Közgyógyellátásra jogosult az a személy, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át - egyedül élő esetében 230 %-át – feltéve, ha a részére feltétlen szükséges havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértéke eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20%-át

Az önkormányzat rendeletében természetbeni ellátás keretében méltányossági közgyógyellátást biztosít.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egyes szolgáltatásokat a lakosok tömegközlekedéssel vagy személygépkocsival tudják megközelíteni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek, intézmények fizikai akadálymentesítéssel rendelkeznek, azaz az intézményekbe való bejutás biztosított a mozgáskorlátozottak számára. Az Egészségház épületében lift biztosítja az emeletre való feljutást. A Polgármesteri Hivatal épületében mozgáskorlátozottak számára fenntartott mosdó áll rendelkezésre.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az intézmények a közterületein, elsősorban a forgalmas helyeken a hagyományos hirdető állványok és táblák segítségével, valamint saját honlapukon, illetve egyéb internetes felületeken közvetítik információikat a lakosság felé. Az esélyegyenlőség szellemében az egyes nyilvános rendezvények mindig meghirdetésre kerülnek a helyi írott és elektronikus sajtóban is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat és intézményei esetében minden épület akadálymentesített. A településen működő vállalkozások munkahelyein az akadálymentesítésre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák, utak, átkelők a pályázati források igénybevételel úgy készülhettek el, hogy a szintváltás ne legyen akadály a mozgáskorlátozott személyeknek. Egyéb járdákon és utakon az akadálymentesítés a felújítások kapcsán folyamatosan megoldásra kerül. Az átkelőknél nincs hangos információ, nincs vezető sáv, vagy tapintható információ.

A közintézmények közelében van mozgássérült emberek által használható parkoló.

A közösségi közlekedésben hiányzik vagy csak nagyon ritkán használnak alacsonypadlós buszt, ugyanakkor a megálló megközelíthetősége megfelelő.

A vasúti állomás akadálymentesített. Az elővárosi vonatok alacsony padozatúak, mozgáskorlátozottak számára fenntartott utastér is biztosított.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön fogyatékosok nappali intézménye nincs. Szükség esetén a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat közvetítés útján segíteni tud a rászorulóknak megfelelő elhelyezésében, ellátásában. A Szolgálat együttműködési megállapodást kötött az Érdén működő, Harmóniáért Közhasznú Egyesülettel közösségi pszichiátriai feladatok és támogató szolgálat feladatainak ellátására.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos adat arról, hogy az önkormányzat és intézményeiben hány fogyatékos személyt foglalkoztatnak.	Stratégia kidolgozása, munkacsoport létrehozása.
Akadálymentesítés figyelembe vétele az új közterek, parkolók kialakításánál, épületek felújításánál. Mozgáskorlátozott parkolók kialakítása, ahol hiányzik.	A kivitelezés során a jövőben is figyelemmel kell lenni az akadálymentesítés követelményeire. Parkolók kialakításának felülvizsgálata.
Alacsony a fogyatékossgal élő emberek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról.	A tájékoztatás további fejlesztése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, munkahelyek, parkok, járdák, közlekedési eszközök, akadályozottsága.	Közfoglaltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége munkahelyek akadálymentesítettsége.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen működő, tevékenykedő civil szervezetek tevékenységét a korábbi fejezetekben részletesen kifejtettük

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A civil szervezetek és önkéntes munkatársaik a társadalom közösségi szolidaritását erősítik, a társadalom számára nélkülözhetetlen értéket képviselnek. Az állami és civil tevékenység egymást kiegészítő szereppel bír, a civil szervezetek által ellátott közfeladatok teljesítésével munkamegosztás valósulhat meg. Önkormányzatunk kiemelkedő figyelmet fordított és fordít a civil szférára. Az Önkormányzat szorosan együttműködik a helyi civil szervezetekkel, egyházakkal, és támogatja működésüket. Az együttműködés a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élők területén a legszorosabb. Az elkülönített pályázati keretektől, illetve egyéb forrásokból sok olyan egyesület, alapítvány, stb. kapott támogatást, melyek tevékenysége közvetve vagy közvetlenül kapcsolódik a gyermekvédelmi rendszerhez.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Tárnok Nagyközség Önkormányzata 2012. év végéig a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást kistérségi társulás keretében biztosította. 2013. évtől szolgáltatás vásárlásával oldja meg. A település vezetésének fontos, hogy az önként vállalt feladatokat továbbra is biztosítsa az arra rászorulóknak számára.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön egy nemzetiségi önkormányzat működik, nevezetesen a Tárnok Nagyközség Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat. Első alkalommal 2006. évben alakult meg, nemzeti képviselője viszont 1990. óta volt. A település szlovák hagyományainak megőrzéséért eddig is sok mindent tettek. Az első években az önkormányzat elsődleges célja a tárnoki fúvószena megőrzése volt. Azonban a sikeres pályázatoknak köszönhetően tevékenységük szélesebb körű lett, az anyagi források lehetővé tették, hogy aktív szerepet vállaljanak a hagyományörzésben. Minden évben segítik a Tárnoki Községi Színtér rendezvényeit (január 8-i megemlékezés, Krvatacska, Orbán-nap, szüreti mulatság), kiadványok megjelentetésével és kiállítások támogatásával igyekeznek megismertetni Tárnok lakóit településünk értékeivel. Emellett lehetőségeikhez mérten több szervezetet, egyesületet is évek óta támogatnak (Hajtóra Közhasznú Egyesület, Szivárvány Nyugdíjas Klub), illetve együttműködési megállapodást írtak alá az Öregtemető megmentésére létrejött alapítvánnyal.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos tevékenysége a 3-7. fejezetben az aktuális pontnál kifejtésre kerültek. A közösségek a szakterületükhöz kapcsolódó tevékenységüket önállóan – az önkormányzat befolyása nélkül látják el, hatékonyságukra a működésük támogatására benyújtott pályázataikból van rállátása az önkormányzatnak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincsenek ismereteink esélyegyenlőség területén történő szerepvállalásukról.

A for – profit szervezetek szerepe a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában elsősorban a foglalkoztatás a város gazdasági aktivitása területén kiemelt fontosságú. Az Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti, hogy a társadalmi javak megtermelésében előállításában elsősorban a helyi vállalkozások gazdasági társaságok vegyenek részt, a megtermelt javakból származó eredményességből – nyereségből elsősorban ők részesüljenek, természetesen a piaci versenyfeltételek megtartása mellett.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A program készítése kapcsán bevontuk (Meghívó útján, on-line fórum) a helyi intézményeket, civil szervezeteket, egyéb szervezeteket, hogy adatszolgáltatással, véleményükkel, javaslataikkal segítsék a program kidolgozását. Sajnos egy-két intézményt leszámítva semmilyen visszajelzést nem kaptunk.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az a) pont alatti szervezetek a HEP végrehajtásával kapcsolatos észrevételeiket – saját rendjük szerinti egyeztetés és megtárgyalás után – a HEP Fórum vezetőjének, a HEP elkészítéséért az Önkormányzat által kinevezett felelős személynek írásban megküldik. Az észrevételeket a felelős összegyűjti, és az éves tanácskozás elé terjeszti. A HEP két évente történő felülvizsgálata alkalmával az évente megtárgyalt hozzászólásokat véglegesítik, és ha szükséges, akkor a HEP Fórum javaslatot tesz a HEP önkormányzat általi módosítására.

A lakosság egyrészt a fenti szervezeteken keresztül, másrészt elektronikusan, írásban, vagy személyesen közvetlenül a HEP Fórum vezetőjének adhatja be a HEP-pel kapcsolatos észrevételeit.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Alacsony foglalkoztatottság, foglalkoztatottságot elősegítő programok hiánya.	Munkaerő-piaci eszközök kidolgozása, pl. pályázati rendszer kiépítése. Érintettek tájékoztatása a képzési, támogatási lehetőségekről, illetve programokról.
	Pályakezdők foglalkoztatásának jelenléte alacsony.	Tájékoztatás, átképzések, képzések lehetőségéről, pályázati lehetőségek révén.
Gyermekek	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei korlátozottak.	A lehetőségek bővítése, pályázati lehetőségek kiaknázása.
Idősek	Továbbra is növekszik az 55 év feletti munkanélküliek aránya.	Munkaerő-piaci eszközök kidolgozása, pályázati rendszer kidolgozása.
	Idősek kulturális szokásairól nincs adatgyűjtés.	Az idős emberek közművelődéshez való hozzáféréseinek feltárása.

Nők	Alacsony a nők foglalkoztatása a férfiakéhoz képest.	Foglalkoztatást elősegítő programok kidolgozása, továbbképzés, átképzés támogatása.
	Nők szerepe a közéletben továbbra is csekély mértékű.	A köz érdekében végzett munka vonzóbbá tétele, kampánya. Elismerés, megbecsülés.
	Nincs adatunk a családon belüli erőszakról	Szoros együttműködés kialakítása a helyi rendőrőrsrel, intézménnyel, a témával kapcsolatban.
Fogyatékkal élők	Nincs pontos adat arról, hogy az önkormányzat és intézményeiben hány fogyatékos személyt foglalkoztatnak.	Stratégia kidolgozása, munkacsoport létrehozása.
	Akadálymentesítés figyelembe vétele az új közterek, parkolók kialakításánál, épületek felújításánál. Mozgáskorlátozott parkolók kialakítása, ahol hiányzik.	A kivitelezés során a jövőben is figyelemmel kell lenni az akadálymentesítés követelményeire. Parkolók kialakításának felülvizsgálata.
	Alacsony a fogyatékkal élő emberek tájékoztatása az igénybe vehető szolgáltatásokról	A tájékoztatás további fejlesztése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Középületek, munkahelyek, parkok, járdák, közlekedési eszközök, akadályozottsága.	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége munkahelyek akadálymentesítettsége.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlőségéhez való joguk továbbra is biztosított.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők is esélyt kapjanak a munkaerőpiacon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének fenntartását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, segítséget nyújtunk, hogy aktív közösségi életet élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatásuk javítását, és a közéleti szerepük növelését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére, hogy elősegítsük az önálló életvitelüket, és a társadalmi életben való aktív részvételüket.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés -sel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Foglalkoztatottság javítása	Alacsony foglalkoztatottság foglalkoztatottságot elősegítő programok hiánya.	Tájékoztatás átképzések, képzések lehetőségeiről pályázati lehetőségek révén	Foglalkoztatás-politikai Konceptió, Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió		Munkaerő-piaci lehetőségek feltárása	Foglalkoztatási Osztály, Tárnok Nagyközség Önkormányzata	2024.12.31.	Foglalkoztatási mutatók.	Foglalkoztatási Osztály dolgozói, önkormányzati intézmények, polgármesteri hivatal dolgozói	Állami és önkormányzati támogatás.	
2	Pályakezdekők foglalkoztatásának elősegítése	Munkaerő-piaci eszközök kidolgozása, pl. pályázati rendszer kiépítése. Érintettek tájékoztatása a képzési, támogatási lehetőségekről, illetve programokról.	Pályakezdekő fiatalok foglalkoztatásának tovább javítása, meglévő tendencia tartása.	Foglalkoztatás-politikai Konceptió, Szociális Szolgáltatás-tervezési Konceptió		Tájékoztatás a képzések/átképzések lehetőségeiről. Pályázat útján történő támogatás nyújtása.	Pest Megyei Kormányhivatal Érd Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Képzést/átképzést végző intézmények	2025.11.30.	Pályakezdekők foglalkoztatási mutatói.	Foglalkoztatási Osztály dolgozói, önkormányzati intézmények, polgármesteri hivatal dolgozói.	Az intézkedések folyamatos fenntartása.	

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, valamint fogyatékos sággal élő gyermekek közoktatási lehetőségei	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, valamint fogyatékos sággal élő gyermekek közoktatási lehetőségei korlátozottak	Fennmaradjon a helyi oktatási-nevelési intézmények szakmai színvonala Jól működő szolgáltatások fenntartása, és az ellátórendszer fejlesztése. A lehetőségek bővítése, pályázati lehetőségek kiaknázása.	Nevelési-oktatási programok		Oktatási-nevelési intézmények szakmai munkájának támogatása a személyi és tárgyi feltételek fenntartásával és esetleg további fejlesztésével	Önkormányzat, oktatási-nevelési intézmények vezetői, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Érdi Tankerülete	2024.12.31.	Oktatási-nevelési intézmények beiratkozási mutatói, oktatási intézmények kompetencia mérési eredményei, továbbtanulási eredmények.	Pénzügyi fedezet biztosítása, megfelelő létszámú, képzettségű humán erőforrás biztosítása.	A támogatás folyamatos biztosítása.	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők foglalkoztatása a férfiakéhoz képest	Alacsony a nők foglalkoztatása a férfiakéhoz képest	Nők foglalkoztatásának javítása.	Foglalkoztatáspolitikai Koncepció		Foglalkoztatást elősegítő programok kidolgozása, továbbá képzés, átképzés támogatása	Pest Megyei Kormányhivatal Érd Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	2024.12.31.	Regisztrált állásukeresők száma; képzésben résztvevő nők száma	Pénzügyi fedezet biztosítása	Foglalkoztatási program folyamatos működtetése.	
2	Nők szerepe a közéletben	Nők szerepe a közéletben továbbra is csekély mértékű	A nők közéletben történő szerepvállalásának további növelése a településen.			A közérdekben végzett munka vonzóbbá tétele, kampány. Elismerés, megbecsülés egyenjogúság biztosítása.	Polgármester, képviselők, civil szervezetek	2024.12.31.	Képviselő-testületben és bizottságokban a nők arányának változása.	Kampány humán-erőforrása, költségei	Elismerés, megbecsülés egyenjogúság biztosítása.	
3	Családon	Nincs adatunk a	Információnk			Együttműködő	Önkormányzat,	2024.12.31.	Adatok a	Humán-erőforrás	Folyamatos	

	belüli erőszak	családon belüli erőszakra	legyen arról, hogy van-e családon belüli erőszak a településen a			dés kialakítása a helyi rendőrség, a Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat (TSzVSz) és az Önkormányzat között a témával kapcsolatban . Jelzőrendszer kiépítése (rendőrség, TSzVSz, Önkormányzat	Helyi Rendőrség, TSzVSz		családon belüli erőszakra	az Önkormányzatnál Rendőrségnél, TSzVSz-nél	együttműködés	
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Az 55 év feletti munkanélküliek aránya	Továbbra is növekszik az 55 év feletti munkanélküliek aránya	Munkaerőpiaci eszközök kidolgozása, pályázati rendszer kidolgozása. Adatgyűjtés. Munkaerőpiaci tanácsadásra toborzás. Munkaerőpiaci tanácsadás, önszervezés. Álláslehetőségek feltárása. Tanácsadás fenntartása,			Az 55 év feletti munkanélküliekről adatgyűjtés a Foglalkoztatási Osztálytól, önkormányzat attól. Nem regisztrált munkanélküliek, alkalmi és fekete-munkát végzők megcélzása, információadása. Tájékoztatásuk a jogszabályokról, egyéb foglalkoztatási	Foglalkoztatási Osztály, TSzVSz, önkormányzat	2025.12.31.	Csökken a tartós munkanélküliek körében az 55 év felettiek aránya	Tanácsadói szakemberek.	A tanácsadás a családsegítő keretén belül folyhat, éves munkatervbe illesztve. Éves beszámoló a végzett munkáról.	

			utókövetés, elhelyezkedés segítése.			si lehetőségekről, aktív munkaerőpiaci eszközökről (foglalkoztatási osztályon dolgozó bevonásával).						
2	Az idők kulturális szokásai	Idősek kulturális szokásairól nincs adatgyűjtés	Az idős emberek közművelődéshez való hozzáféréseinek feltárása. Az idősökkel kapcsolatban lévő szervezetek megkeresése. Adatgyűjtési területek közös meghatározása			Az idősökkel foglalkozó szervezetek, egyházak, intézmények, szolgáltatók részvételével megbeszélés, adatgyűjtési területek meghatározása	TSzVSz, Tárnoki Heinrich Antal Ház önkormányzat	2024.12.31.	Adatbázis létrehozása és karbantartása	Tanácsadó szakemberek.	Az elvégzett tevékenység 5 évenkénti megismétlése az adatfrissítés érdekében.	
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Adatgyűjtés a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról a településen	Nincs pontos adat arról, hogy az önkormányzat intézményeiben hány fogyatékos személyt foglalkoztatnak. A helyi vállalkozásoknál sem tudjuk ugyanezt. Az adatgyűjtéssel növekszik a fogyatékos	Meg kell tudni hány fogyatékos és megváltozott munkaképességű ember lakik Tárnokon. Megtudni, hogy az önkormányzat intézményeiben			Adatgyűjtés a foglalkoztatott fogyatékos személyekről, megváltozott munkaképességűekről. Adatszolgáltatók körének meghatározása. Adatgyűjtés	Intézmények, önkormányzat, cégek.	2024.12.31.	Fogyatékkal élők foglalkoztatása.	Pénzügyi fedezet	Pénzügyi fedezet folyamatosság biztosítása.	

		személyek munkavállalási esélye.	en hány fogyatékos személyt és hány megváltozott munkaképességű személyt alkalmaznak. Alkalmazotti létszám felmérése az egyéb foglalkoztatókra vonatkozóan.			más vállalkozásoktól. Adatok fényében cselekvési terv kidolgozása: munkaerő-piaci tanácsadás Adatbázis frissítése.						
2	Akadálymentesítés az új közterek, parkolók kialakításánál, épületek felújításánál, mozgáskorlátozott parkolók kialakítása	Akadálymentesítés figyelembe vétele az új közterek, parkolók kialakításánál, épületek felújításánál. Mozgáskorlátozott parkolók kialakítása, ahol hiányzik.	A kivitelezés során a jövőben is figyelemmel kell lenni az akadálymentesítés követelményeire. Javuljon a mozgáskorlátozott parkolók száma, és a fogyatékkal élők megfelelő tájékoztatása.	Éves Közbeszerzési Terv, Éves út és parkrekonstrukciós terv		Akadálymentesítés követelményeinek betartása a kivitelezés során. Parkolók kialakításának felülvizsgálata.	Önkormányzat	2025.12.31.	Köztterek, középületek akadálymentesítettség állapota.	Pénzügyi fedezet, humán erőforrás az Önkormányzat és kivitelezők részéről	A köztterek, középületek állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, szükség szerint felújítása, akadálymentesítése. Ehhez pénzügyi fedezet biztosítása.	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

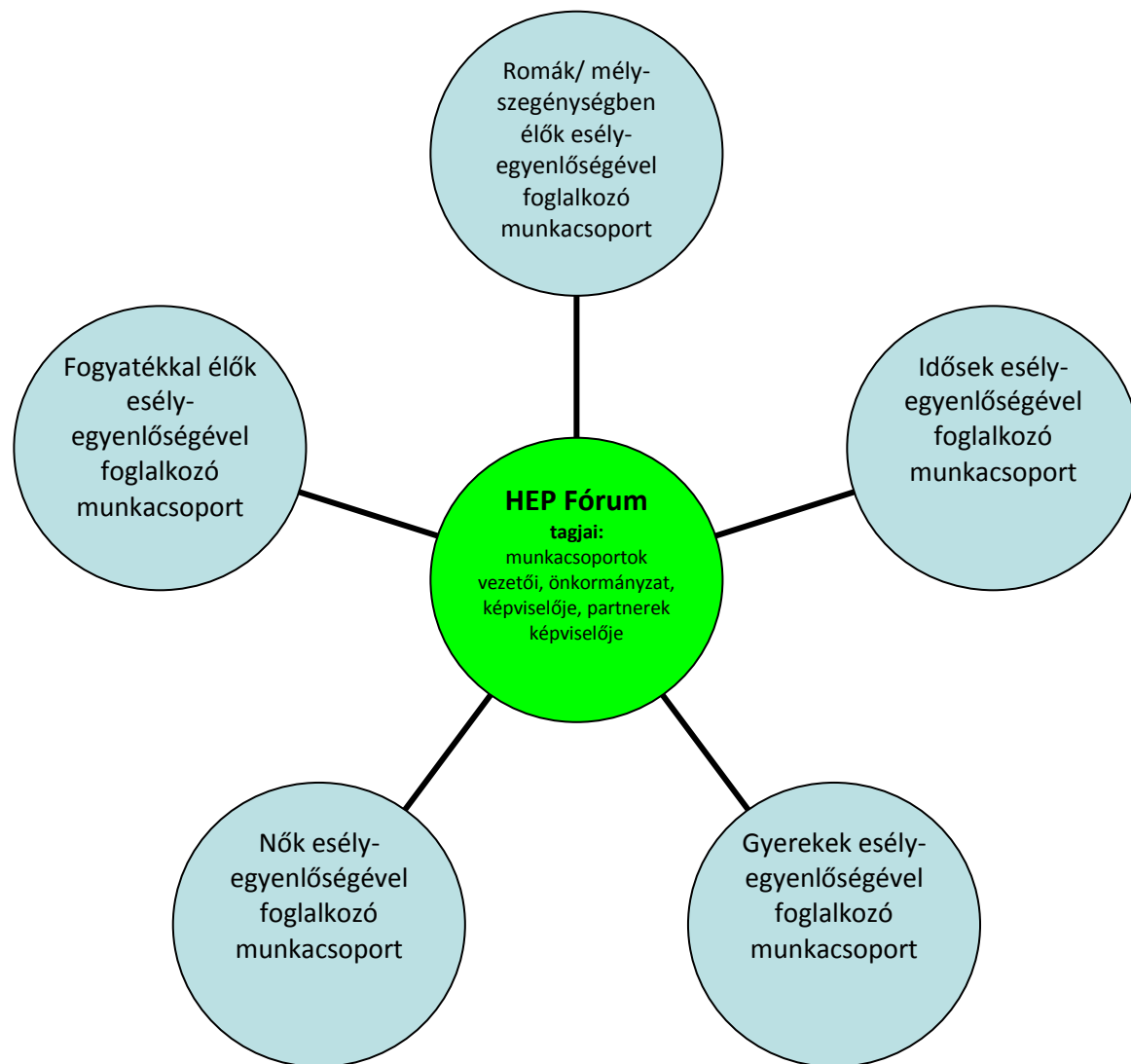
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,

- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tárnok Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tárnok Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Tárnok, 2022. február „ .”

dr. Lukács László
polgármester

Tárnok Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tárnok, 2022. február „ .”

Halmosné Liebhauser Szilvia
intézményvezető
Mesevár Óvoda

Tárnok, 2022. február „ .”

Kürthy Miklósné
intézményvezető
Tárnoki Szociális és Védőnői Szolgálat

Tárnok, 2022. február „ .”

Sümegi Krisztina
bizottsági elnök
Humán Bizottság

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA